

PROGRAMACIÓN DE 4º EDUCACIÓN PRIMARIA

TITORAS: MARÍA LUZ CARBALLO GASPAR (4º A)
PATRICIA MARTIÁÑEZ RODRÍGUEZ (4º B)

1. INTRODUCCIÓN.....	3
1.1. Normativa.....	3
1.2. Contextualización.....	3
1.3. Características do grupo clase.....	3
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	3
3. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.....	4
4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE, TEMPORALIZACIÓN E GRAO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.....	77
4.1 ÁREA DE LINGUA E LITERATURA CASTELÁ.....	77
4.1.1 Mínimos esixibles.....	77
4.2 ÁREA DE LINGUA E LITERATURA GALEGA.....	78
4.2.1 Mínimos esixibles.....	78
4.3 ÁREA DE MATEMÁTICAS.....	78
4.3.1 Mínimos esixibles.....	79
4.4 ÁREA DE SOCIAIS.....	79
4.4.1 Mínimos esixibles.....	80
4.5 ÁREA DE NATURAIS.....	80
4.5.1 Mínimos esixibles.....	81
4.6 ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.....	81
4.6.1 Mínimos esixibles.....	81
4.7 ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA.....	81
4.7.1 Mínimos esixibles.....	81
5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	82
5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.....	82
5.2. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	82
6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	83
6.1. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS COMÚNS.....	83
6.2. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DE CADA ÁREA.....	85
6.2.1. LINGUA CASTELÁ.....	85
6.2.2. LINGUA GALEGA.....	85
6.2.3. MATEMÁTICAS.....	86
6.2.4. SOCIAIS.....	86
6.2.5. NATURAIS.....	86
6.2.6. VALORES CÍVICAS E SOCIAIS.....	86

6.2.7. EDUCACIÓN PLÁSTICA.....	87
7. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	88
8. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	89
8.1 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	89
8.1.1. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E GALEGA	89
8.1.2. ÁREA DE MATEMÁTICAS.....	90
8.1.3. ÁREA DE SOCIAIS.....	92
8.1.4. ÁREA DE NATURAIS.....	93
8.1.5. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.....	95
8.1.6. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA.....	95
8.2. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	95
9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.....	97
10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.....	97
11. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE	97
12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	99
13. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	99
14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR.....	100
15. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.....	101
ANEXO 1: ÁREAS IMPARTIDAS POR PROFESORADO ESPECIALISTA: EDUCACIÓN FÍSICA, EDUCACIÓN MUSICAL, RELIXIÓN CATÓLICA E LINGUA EXTRANXEIRA. 9	104
Área de Educación Física.....	104
Área de educación artística: Música.....	125
Área de Relixión	140
ÁREA DE INGLÉS.....	147

1. INTRODUCCIÓN.

1.1. Normativa.

Na elaboración desta programación tívose en conta, o Currículo (D.105/2014); a Orde de Avaliación (O. de 9 de xuño de 2016) de E.P.; as Instrucións do 30 de xullo de 2021, sobre as medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2021/2022 e o Protocolo de adaptación ao contexto da Covid-19.

1.2. Contextualización

O Ceip Mestre Valverde Mayo está situado na parroquia de Sanguñeda, no concello de Mos, próximo ao concello de O Porriño e nunha zona semi urbana. Así mesmo, atópase ben comunicado coa cidade de Vigo, característica moi importante para complementar a oferta cultural de Mos. O centro ten 215 alumnos distribuídos en catro aulas do 2º ciclo de Educación Infantil e oito aulas de Educación Primaria.

1.3. Características dos grupos de 4º

A programación foi elaborada para o cuarto curso de Educación Primaria

Preténdese traballar de xeito cooperativo a través das novas tecnoloxías e de aplicacións que facilitan este tipo de traballo como Kahoot, Plickers...

Nº ALUMNADO 4º A	Nº NENOS	Nº NENAS	ALUMNADO CON NEAE
15	9	6	4

Nº ALUMNADO 4º B	Nº NENOS	Nº NENAS	ALUMNADO CON NEAE
14	7	7	5

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)	É quen de comunicarse de forma oral e escrita en múltiples situacións comunicativas.
	Le, entende e produce textos propios da súa idade.
	Respecta as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta do interlocutor,...
COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)	Manexa a linguaxe matemática con precisión en diferentes contextos.
	Aplica as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática
	Manexa os coñecemento sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar

	problemas e comprender o que acontece ao noso arredor.
COMPETENCIA DIXITAL (CD)	Utiliza as TIC para buscar, obter, producir, presentar e intercambiar información. Utiliza sistemas de tratamento de texto (Word ou equivalente), de presentación da información (PowerPoint ou equivalente) e iníciase na utilización da folla de cálculo (Excel ou equivalente)
APRENDER A APRENDER (CAA)	Coñece as súas propias capacidades. Emprega a lectura, escritura, TIC e cálculo para adquirir novos coñecementos. Planifica os recursos necesarios e os pasos que hai que realizar no proceso de aprendizaxe.
COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS (CSC)	Mostra tolerancia e é quen de sentir empatía. Mostra sentido de responsabilidade. Xestiona as situacións de estrés e a frustración de modo construtivo.
SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR (CSIEE)	É quen de traballar individualmente e de xeito colaborativo dentro dun equipo. Móstrase independente e planifica, organiza e xestiona as actividades relativas á vida académica. (Utiliza a axenda, prepara os “exames” ou probas con suficiente antelación e entrega os traballos no tempo indicado É constante no traballo superando as dificultades.
CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI (CCEC)	Comprende a diversidade cultural e lingüística e mostra unha actitude positiva cara a nosa lingua. Mostra actitudes creativas. Expresa sentimentos e emocións dende códigos artísticos e aprecia a beleza das expresións artísticas.

3. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

OBXECTIVOS XERAIS DE CURSO

- a) Desenvolver as súas capacidades afectivas e coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia para a prevención e a resolución pacífica de conflitos.
- b) Desenvolver hábitos de traballo, de esforzo, de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a.
- c) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, desenvolvendo hábitos de lectura en ambas as linguas e adquirir unha competencia comunicativa básica en lingua inglesa.
- d) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas sendo quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- e) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza e das ciencias sociais, con especial atención aos relacionados con Galicia.
- f) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación e na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- g) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais e lingüísticas de Galicia.

3.1. ÁREA DE LINGUA E LITERATURA CASTELÁ

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1** - COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR. **BLOQUE 2**- COMUNICACIÓN ESCRITA: LER. **BLOQUE 3**. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR. **BLOQUE 4**- COÑECEMENTO DA LINGUA. **BLOQUE 5**- EDUCACIÓN LITERARIA.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> ▪ - diálogos ▪ -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e volver preguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b d e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ e	▪ B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	▪ LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	▪ CCL ▪ CAA
▪ e	▪ B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	▪ B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	▪ LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	▪ CCL ▪ CAA
			▪ LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	▪ CCL ▪ CCA
			▪ LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	▪ CCL ▪ CMCT ▪ CCA
			▪ LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	▪ CCL ▪ CCA
			▪ LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	▪ CCL ▪ CAA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Gusto pola lectura. ▪ B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. ▪ B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. ▪ B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas.... ▪ LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. ▪ LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. ▪ LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. ▪ B3.6. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.3.2. Reproduce textos ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) ▪ B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. ▪ B3.9. Revisión e mellora do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.5.1. elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.5.2. elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. ▪ B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra ▪ B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. ▪ B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. ▪ B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. ▪ B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. ▪ LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. ▪ LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. ▪ LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. ▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios ▪ B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. 	recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

3.2. ÁREA DE LINGUA E LITERATURA GALEGA

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1** - COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR. **BLOQUE 2**- COMUNICACIÓN ESCRITA: LER. **BLOQUE 3**. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR. **BLOQUE 4**- COÑECEMENTO DA LINGUA. **BLOQUE 5**- EDUCACIÓN LITERARIA.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	que resulten significativos e elaboración dun resumo.	directo e estilo sinxelo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSEIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.3. Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l ▪ j ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. ▪ B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas. ▪ B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	tarefas.	tarefas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. ▪ B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Aмосar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Aмосar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. ▪ B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ j ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. ▪ B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes enunciados, palabras e sílabas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha axeitada interpretación dos textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. ▪ LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ h ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral. ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. ▪ B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

3.3. ÁREA DE MATEMÁTICAS

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1 – PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS. BLOQUE 2- NÚMEROS. BLOQUE 3. MEDIDA. BLOQUE 4- XEOMETRÍA. BLOQUE 5- ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE.**

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. ▪ B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CD ▪ CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. ▪ B2.8. Fraccións. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	división. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.15. Operacións con fraccións. ▪ B2.16. Operacións con números decimais. ▪ B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.20. Automatización de algoritmos. ▪ B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.24. Elaboración e uso de estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de cálculo mental. <ul style="list-style-type: none"> B2.25. Utilización da calculadora. 		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CD
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
BLOQUE 3. MEDIDA				
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. ▪ B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. ▪ B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. ▪ B3.10. Cálculos con medidas temporais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. ▪ B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. ▪ B3.13. Equivalencias entre moedas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSC

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	billetes.			
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. ▪ B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	lados. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. ▪ B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. ▪ B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades. 	prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, proponendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

3.4. ÁREA DE NATURAIS

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1 – INICIACIÓN A ACTIVIDADE CIENTÍFICA. BLOQUE 2- O SER HUMANO E A SAÚDE. BLOQUE 3. OS SERES VIVOS. BLOQUE 4- MATERIA E ENERXÍA. BLOQUE 5- A TECNOLOXÍA: OBXECTOS E MÁQUINAS.**

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados. ▪ B1.2. Interese por coidar a presentación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<p>dos traballos en soporte dixital ou papel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). ▪ B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes. 	soportes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Iniciación á actividade científica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. O traballo cooperativo. ▪ B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. ▪ B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. ▪ B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Saúde e enfermidade. ▪ B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. ▪ B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. ▪ B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. ▪ B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. ▪ B2.10. A igualdade entre homes e mulleres. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. ▪ B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. ▪ B2.13. Pirámide alimentaria. ▪ B2.14. Análise de dietas equilibradas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Diseñar un menú equilibrado para a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h ▪ e ▪ l ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. ▪ B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. ▪ B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. ▪ B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. ▪ B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. ▪ B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. ▪ B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas. ▪ CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ h ▪ i ▪ j ▪ l ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. ▪ CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CD
<p>BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA</p>				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. ▪ B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. ▪ B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. ▪ B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. ▪ B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. ▪ B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz. ▪ B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Realización de experiencias con mesturas. ▪ B4.11. Identificación de compoñentes e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> preparación dunha mestura. ▪ B4.12. Procedementos de separación. 	<ul style="list-style-type: none"> contorno e achegar conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). ▪ B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotián, analizando o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. ▪ B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. ▪ B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD ▪ CSIEE

3.5. ÁREA DE SOCIAIS

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1 – CONTIDOS COMÚNS. BLOQUE 2- O MUNDO QUE NOS RODEA. BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE. BLOQUE 4- AS PEGADAS DO TEMPO.**

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta a participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. ▪ B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafoles) e comunicación das conclusións. ▪ B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. ▪ B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia ▪ B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Utilización da terminoloxía propia da área. <ul style="list-style-type: none"> • Elaboración dun glosario da área. ▪ B1.8. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). <ul style="list-style-type: none"> • A prensa escrita e dixital como fontes de información. ▪ B1.9. Utilización e lectura de diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1 3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	linguaxes textuais e gráficos.		<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CMCCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
<ul style="list-style-type: none"> h e o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL
<ul style="list-style-type: none"> h e g i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> h g i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.1.Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. ▪ B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ i ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.O tempo atmosférico. ▪ B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc). ▪ B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. ▪ B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga. ▪ B2.13.Vertentes hidrográficas. ▪ B2.14.Os tramos dun río. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. ▪ B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18.A intervención humana no medio. ▪ B2.19.A contaminación e o cambio climático. ▪ B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.A Constitución de 1978. ▪ B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. ▪ B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. ▪ B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8.Demografía e poboación. ▪ B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrocharse o cinto, non molestar a persoa condutora...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4.A península ibérica na Prehistoria. ▪ B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. ▪ B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. ▪ B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. ▪ B5.11. Importantes descubrimentos e inventos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

3.6. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1 – A IDENTIDADE A A DIGNIDADE DA PERSOA. BLOQUE 2- A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS. BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS.**

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconecemento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> m a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL
<ul style="list-style-type: none"> m b 			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CSC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación. VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais. VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CSC CSC CSIEE CCEC CSC CCL
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB.1 7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC CCL
<ul style="list-style-type: none"> c m e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> e m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> c 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6.A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> m 	<p>observación e análise de comportamentos. O altruísmo.</p>	<p>habilidades sociais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. A moso boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a d 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>de convivencia no contorno inmediato entre iguais.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<p>situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.2. Razoa a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia. VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD CCL CSC CCEC CCL CD CMCT CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> d m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSC CD CCL CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> h o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. VSCB3.8.2. Razoa os motivos da conservación dos bens naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSC CCL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	promoción de formas de vida saudables.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> N 	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CMCT CD

3.7. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques, indicados por numeración sendo a relación: **BLOQUE 1 – EDUCACIÓN AUDIOVISUAL**. **BLOQUE 2- EXPRESIÓN ARTÍSTICA**.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación. ▪ B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos. ▪ B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas. ▪ B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas. ▪ B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> j e i 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións. B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC CD
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSIEE CD
<ul style="list-style-type: none"> j e b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe. ▪ B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións. ▪ B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo. 	<p>posicións dos elementos plásticos no espazo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CMCCT
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes. ▪ B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.). ▪ B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.). ▪ B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. ▪ B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais. ▪ B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume. ▪ B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. ▪ EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. ▪ EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. ▪ EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. ▪ EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras. ▪ EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCEC ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións. ▪ B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, Descontinuas e xeométricas. ▪ B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos. ▪ B2.11. Aplicación en producións propias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>de aspectos observados en obras artísticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas. 		<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> i j b d 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas. B2.14. Interese pola procura da información artística. B2.15. Interpretación da información. B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir. ▪ B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE, TEMPORALIZACIÓN E GRAO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

A continuación preséntanse os estándares de aprendizaxe necesarios para superar as distintas áreas, a súa valoración está en porcentaxes e a súa temporalización por trimestres.

4.1 ÁREA DE LINGUA E LITERATURA CASTELÁ.

		1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	1. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	X			20 %
	2. Ler en voz alta e en silencio, sen dificultade, diferentes tipos de textos, utilizando de xeito guiado estratexias para a comprensión lectora.	X			10 %
	3. Reflected a comprensión dos textos lidos, mediante resumos, respondendo a preguntas ou identificando as ideas principais.		X		20 %
	4. Producir textos sinxelos respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel, e coidando a presentación.	X			10 %
	5. Recoñecer e identificar as categorías gramaticais básicas: nome, pronomes, verbo, determinantes e adxectivos, así como utilizar con corrección os tempos verbais.			X	10 %
	6. Recoñecer a oración simple, distinguindo suxeito e predicado.		X		10 %
	7. Valorar e recoñecer de forma global, distintos textos literarios sinxelos.			X	10 %
	8. Manifestar interese e iniciativa cara o traballo na área, así coma respecto aos compañeiros/as, ao material e as normas de convivencia.	X			10 %

4.1.1 Mínimos esixibles

- Comprende o senso global de mensaxes orais escritas de uso habitual.
- Produce textos orais axeitados á intención comunicativa, empregando un vocabulario pertinente e coidando a pronuncia, a entoación e o ritmo.
- Memoriza e reproduce textos orais.
- Escribe ó ditado separando ben as palabras.
- Aplica normas ortográficas básicas: uso de b en bl,br; uso de mp-mb; za, ce, ci, zo, zu; que, qui, ca, co, cu; ga, gue, gui, go, gu; uso de punto; aplicación correcta de maiúsculas; nl,nr.
- Redacta pequenos textos de xeito coherente cun léxico e puntuación axeitados.

- Manexa o dicionario.
- Separa as palabras en sílabas.
- Copia un texto sen faltas de ortografía.
- Le en voz alta con entoación, ritmo e velocidade axeitadas ao seu nivel.

4.2 ÁREA DE LINGUA E LITERATURA GALEGA.

		1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	1. Comprender e producir textos orais en galego amosando interese por expresarse coherentemente, cunha pronuncia e entoación axeitadas e respetando as normas que rexen a interacción oral.	x			20 %
	2. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados á súa idade, utilizando, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.		x		10 %
	3. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información en textos lidos.		x		20 %
	4. Producir textos en galego de diferente tipoloxía aplicando, de maneira xeral a norma lingüística: ortografía, léxico e morfosintaxe.			x	10 %
	5. Identificar: substantivos, adxectivos e verbos nun texto.			x	10 %
	6. Sinalar e recoñecer oracións, palabras e sílabas, diferenciando sílaba tónica e átonas	x			10 %
	7. escoitar, ler, memorizar, reproducir e valorar textos sinxelos, procedentes da literatura galega.	x			10 %
	8. Manifestar interese e iniciativa cara o traballo na área, así coma respecto aos compañeiros/as, ao material e as normas de convivencia.	x			10 %

4.2.1 Mínimos esixibles

- Comprende o senso global de mensaxes orais escritas de uso habitual.
- Produce textos orais axeitados á intención comunicativa, empregando un vocabulario pertinente e coidando a pronuncia, a entoación e o ritmo.
- Memoriza e reproduce textos orais.
- Escribe ó ditado separando ben as palabras.
- Aplica normas ortográficas básicas: uso de b en bl,br; uso de mp-mb; za, ce, ci, zo, zu; que, qui, ca, co, cu; ga, gue, gui, go, gu; uso de punto; aplicación correcta de maiúsculas; nl,nr.
- Redacta pequenos textos de xeito coherente cun léxico e puntuación axeitados.
- Manexa o dicionario.
- Separa as palabras en sílabas.
- Copia un texto sen faltas de ortografía.
- Le en voz alta con entoación, ritmo e velocidade axeitadas ao seu nivel.

4.3 ÁREA DE MATEMÁTICAS.

	1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
1. Utilizar os procesos de razoamento e estratexias para a resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas	x			10 %
2. Ler, escribir, ordenar, descomponer e redondear números naturais de ata sete cifras.		x		10 %
3. Realizar axeitadamente cálculos numéricos coas operacións de: adición, substracción, multiplicación e división enteira			x	10 %
4. Identificar as unidades de medida do sistema métrico decimal de: lonxitude, capacidade e masa ou peso. E saber comparar, operar e coñecer as equivalencias das mesmas.			x	10 %
5. Coñecer que son e os tipos de liñas e de ángulos.			x	10 %
6. Identificar figuras planas e corpos xeométricos recoñecendo os seus elementos básicos, así como coñecer e distinguir a circunferencia e o círculo.			x	10 %
7. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	x			10 %
8. Manifestar interese e iniciativa cara o traballo na área, así coma respecto aos compañeiros/as, ao material e as normas de convivencia.				20 %

4.3.1 Mínimos esixibles

- Identifica e escribe números ata o millón.
- Realiza sumas e restas con levadas e coñece os seus termos.
- Realiza multiplicacións dunha e varias cifras e coñece os seus termos.
- Coñece a propiedade conmutativa da suma.
- Sabe as táboas de multiplicar.
- Realiza divisións dunha e varias cifras e coñece os seus termos.
- Comprende e realiza problemas sinxelos de suma, resta, multiplicación e división.
- Realiza problemas sinxelos de dúas operacións.
- Recoñece os billetes e moedas en curso e realiza operacións sinxelas aplicadas á vida cotiá.
- Identifica U-D-C-UM-DM –CM nun número dado.
- Manexa correctamente o reloxo analóxico e o dixital.
- Realiza operacións de cálculo mental.
- Recoñece unidades de lonxitude: metro e km.
- Recoñece unidades de masa: kilo e gramo.
- Recoñece unidades de volume: litro.

4.4 ÁREA DE SOCIAIS.

	1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE
--	------	------	------	-----------------

					CONSECUCCIÓN
ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	1. Distinguir os elementos que forman a xeosfera, principalmente os da súa comunidade, así como os distintos paisaxes que orixinan.	X			20 %
	2. Saber a importancia que ten a atmosfera para o desenvolvemento da vida e distinguir entre tempo atmosférico e cambio climático.		X		10 %
	3. Explicar que é unha paisaxe, os seus elementos básicos e recoñecer os tipos de paisaxes de Galicia.	X			15 %
	4. Explicar o impacto e as consecuencias negativas da acción humana sobre o medio.		X		15 %
	5. Recoñecer e situar os elementos principais do sistema solar, localizando o planeta Terra e a Lúa e coñecendo as súas características principais.			X	20%
	6. Identificar a atmosfera como escenario dos fenómenos meteorolóxicos, recoñecendo algúns deles e os elementos para estudialos.		X		15 %
	7. Explicar como se produce o ciclo da auga e as súas fases relacionándoos cos elementos da paisaxe da súa contorna próxima.			X	20%

4.4.1 Mínimos esixibles

- Diferenza a paisaxe de interior e de costa.
- Coñece o relevo máis significativo de Galicia.
- Coñece os puntos cardinais sobre o mapa.
- Sabe en que planeta vive e distingue os astro principais, planetas, satélites e estrelas.
- Comprende os movementos da terra e algunhas das súas consecuencias: día e noite.
- Coñece a organización do territorio de España.
- Le comprensivamente diferentes tipos de texto de tamaño medio, tipo resumo.

4.5 ÁREA DE NATURAIS.

		1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	1. Coñecer e diferenciar as funcións vitais así como algúns aparellos, sistemas e órganos para realizalas.	X			25 %
	2. Recoñecer a importancia dunha alimentación saudable e variada así como identificar hábitos beneficiosos ou prexudiciais para a saúde.	X			25 %
	3. Explicar e coñecer a importancia doutros seres vivos para a nosa supervivencia, así como a de respetar e coidar o entorno natural ..		X		25 %
	4. Manifestar interese e iniciativa cara o traballo na área, así como respecto aos compañeiros/as, ao material e as normas de convivencia.			X	25 %

4.5.1 Mínimos esixibles

- Sabe en que consiste a dixestión e coñece algún dos seus órganos e os sitúa.
- Sabe en que consiste a respiración e coñece algún dos seus órganos.
- Sabe en que consiste a excreción e coñece algún dos seus órganos.
- Clasifica mamíferos, aves, réptiles, anfibios e peixes, identificando algunhas especies da fauna galega.
- Coñece as diferentes partes dunha planta e as súas funcións.
- Le comprensivamente diferentes tipos de texto de tamaño medio, tipo resumo.

4.6 ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.

		1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a.	X			20 %
	2. Empregar as emocións de forma positiva.	X	X		20 %
	3. Adquirir capacidades para tomar decisión.		X		20 %
	4. Expresar opinións, sentimentos e emocións.	X		X	20 %
	5. Dialogar e Adquirir capacidades para tomar decisión. escoitar aos demais.			X	20 %

4.6.1 Mínimos esixibles

- Entende e expón as vantaxes da axuda aos demais.
- Colabora cos seus compañeiros.
- Recoñece os dereitos dos demais.
- Propón solucións para problemas de traballo en grupo.

4.7 ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

		1º T	2º T	3º T	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
ESTÁNDAR DE	1. Comprender os textos de presentación das tarefas.	X			40 %
	2. Leer e interpretar as imaxes, para traballar a comunicación audiovisual.		X		40 %
	3. Mellorar a creación plástica con intención expresiva e comunicativa.			X	20 %

4.7.1 Mínimos esixibles

- Representa a figura humana con coherencia e proporción.
- Debuxa paisaxes atendo a proporción e encadre.
- Utiliza as diferentes técnicas traballadas na aula.
- Realiza os traballos con orde e limpeza.
- Esfórzase na realización dos traballos.

5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

5.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos de avaliación estarán dirixidos a acadar a maior información posible, clara e concreta sobre o proceso individual de aprendizaxe do alumnado.

Empregaranse polo tanto:

- Observación sistemática.
- Probas orais.
- Rexistro e valoración dos traballos do alumnado.
- Realización de probas escritas.
- Rúbricas e listas de control.
- Cartafol.

Durante o curso usaremos un sistema de avaliación continua, consistente na corrección das tarefas diarias realizadas en cada área. Esta avaliación considerámola moi significativa e enriquecedora, xa que son os propios alumnos os que se decatan dos seus erros ao momento podendo deste xeito autocorrexirse.

Na avaliación trimestral teremos en conta os seguintes aspectos:

- Actitude do alumno e o esforzo influíndo na cualificación final, aínda que primarán o grao de consecución dos obxectivos e competencias clave dentro de cada área.
- Aptitude individual de cada alumno. O titor ou titora valorará a aptitude despois da observación diaria e sistemática e das distintas probas aplicadas. Favorecerase o esforzo e o traballo diario de cada alumno dentro das distintas áreas e farase un reforzo positivo para aqueles alumnos que carezan de certas aptitudes nalgunhas das áreas.
- Coñecementos adquiridos en cada unha das áreas priorizando aqueles contidos relacionados cos obxectivos mínimos de cada área. Destacamos os coñecementos adquiridos a través do razoamento, abstracción, deducción, síntese e resumo pasando a un segundo plano a aqueles adquiridos a través da memorización.
- Procedementos de traballo. Insistiremos nunha boa organización, orde e limpeza tanto nos seus cadernos de traballo como nos libros de texto e traballos varios realizados dentro da aula (cartolina, folios, traballos grupais, uso das novas tecnoloxías, etc.) observando o grao de interese e motivación de cada alumno tanto a nivel individual como grupal.

Dentro de cada área seguiranse unhas directrices de acordo cos resultados da avaliación realizada no curso anterior, seguindo uns parámetros determinados previamente establecidos polo equipo docente do grupo correspondente. Cada titor encargarase decubrir o ficheiro do alumnado dentro da súa propia aula, dende o inicio de curso ata o remate do mesmo. Farase fincapé na evolución curricular de cada alumno así como nos distintos aspectos pedagóxico didácticos.

5.2. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a **avaliación inicial** teremos en conta os obxectivos mínimos propostos para cada curso nas distintas áreas curriculares. Centrándonos de xeito especial nos seguintes aspectos de dominio básico:

- Comprensión e expresión oral e escrita.
- Normas ortográficas básicas correspondentes a cada nivel.
- Cálculo mental.
- Razonamento lóxico.
- Resolución de problemas.
- Capacidade de abstracción e dedución.
- Capacidade de resumo.
- Procedementos de traballo.

Os instrumentos empregados na avaliación inicial serán os seguintes:

- Observación diaria dos traballos realizados.
- Proba de lectura individual en voz alta tanto en galego coma en castelán.
- Proba de expresión escrita individual.
- Proba de cálculo mental.
- Proba de operacións matemáticas.
- Observación dos traballos escritos de xeito autónomo tentando apreciar grafía, ortografía, narrativa, etc.
- Observación e valoración de actitudes tanto individual como de grupo.

6. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.

6.1. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS COMÚNS.

O obxectivo destes principios metodolóxicos é unificar as actuacións de tódolos mestres nos diferentes cursos, dotar ao centro dunha liña común de actuación que facilite aos alumnos a xeneralización das aprendizaxes.

Fan referencia a una serie de actividades, esixencias que deben respectarse en tódolos cursos tendo en conta as características propias de cada idade.

É **obligatorio** o cumprimento destes principios metodolóxicos por parte de todo o profesorado do centro.

Con respecto as **tarefas extraescolares** haberá un criterio común por parte de todo o profesorado e que será o seguinte neste nivel:

1. Que sirvan para reforzar o aprendido
2. Que teñan una aplicación práctica.
3. Sirvan para crear un hábito de estudio.
4. Ten que ser una actividade máis da xornada do neno .O tempo adicado a realizar a actividade non debe ser maior de 30 minutos nos niveis inferiores de primaria e unha hora nos niveis superiores.
5. Implicaremos ás familias na adquisición do hábito lector como fonte de lecer e de entretemento.
6. Deben de programarse posibilitando que o neno teña un tempo de diversión e descanso despois da xornada escolar.
7. Teñen que saber realizala por si mesmos.

8. Non todas as actividades son de lapis e papel..Tarefas de procura de información, ver, preguntar, ler, ...
9. As familias tamén estarán implicadas nalgúns dos temas monográficos traballados dende o centro ou dende a aula.
10. Os nenos deben apuntar as tarefas na axenda do alumno que serán obxecto de corrección individual por parte do docente.

Con respecto os **cadernos**:

1. Os cadernos deben ser correxidos e supervisados.
2. Este debe esixir limpeza organización e orden (marxe, data, cores diferentes para enunciados, datas...)
3. caderno ten que ter continuidade, (escribir sen deixar separacións grandes ou páxinas en branco.)
4. Ter en conta os cadernos á hora das avaliacións.
5. Corrixir en 4º os cadernos de un en un. A autocorrección sempre debe ser supervisada polo titor. Verbalizar en voz alta as equivocacións.

Con respecto o traballo cas **axendas** haberá que seguir unas normas comúns de emprego en tódolos niveis de E.P. A rutina a seguir é a seguinte:

1. 1ª HORA: O alumnado coloca a axenda sobre o pupitre na páxina do día, de xeito que o mestre facilmente pode observar se hai algunha anotación.
2. Ao longo da maña os mestres escriben na pizarra, sempre no mesmo lugar, nun espazo adicado a esta finalidade, o que debe estar anotado ese día.
3. O mestre ten que asegurarse que o alumno o anote e que garde a axenda. Trátase de crear un hábito.
4. Para evitar despistes non deixaremos que a axenda se coloque dentro do pupitre ou noutro lugar. A axenda só estará sobre a mesa ou dentro da mochila.
5. A axenda debe vir asinada tódolos días polo pai ou a nai, para comprobar que a viron na casa. (deberemos ser permisivos naqueles casos nos que non existe unha boa implicación familiar no traballo escolar dos nenos, e deberemos ser estrictos naqueles casos nos que intentamos acadar no alumno responsabilidade, organización...)
6. Cousas para anotar na axenda: deberes, datas de entrega de traballos, datas de exames, resultados de probas, citas para titorías, materiais que deben traer da casa...
7. Os nenos deben apuntar as tarefas na axenda do alumno que serán obxecto de corrección individual por parte do docente.

Con respecto a **resolución de problemas** teremos en conta as seguintes rutinas para a resolución de problemas en tódalas áreas de primaria.

- Subliñar os datos e a pregunta do problema en dúas cores diferentes.
- Escribir os datos a esquerda debaixo do problema.
- Plantexar a operación.
- Escribir: Solución.....euros, patacas...

Na área de matemáticas:

1. Traballar moito o cálculo mental. En tódolos cursos.
2. Traballar o significado das operación matemáticas (sumar é xuntar, unir, agrupar..., restar é quitar, sacar...)
3. Prestar especial atención á resolución de problemas. Facer problemas que reflexen a vida diaria.
4. Traballar moito o vocabulario matemático. Método de Resta tradicional.

5. Ensinar a restar de abaixo para arriba para facilitar o paso á resta con levadas.
6. A división facelas sin escribir as restas.

Na área de Naturais e Sociais.

1. En 4º empregaranse os cadernillos elaborados polo centro.

6.2. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DE CADA ÁREA.

6.2.1. LINGUA CASTELÁ

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Buscarase un impulso da creatividade, a autonomía, o esforzo e a autoestima.

Empregaranse procedementos metodolóxicos baseados no ensaio-erro, no descubrimento guiado, na resolución de tarefas individual e colectivamente e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Ditados.
- Lectura diaria en voz alta.
- Lectura individual en silencio.
- Tarefas de comprensión lectora.
- Creación de textos: contos, descrições, poesías, cómics, diálogos.
- Traballo ortográfico.
- Representacións orais nas distintas festividades realizadas no centro.
- Debates respectando as quendas.
- Entrevistas.
- Autocorreccións.
- Fichas de recomendación literaria.
- Préstamos na biblioteca de centro.

6.2.2. LINGUA GALEGA

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Fomentarase a creatividade, a autonomía, o esforzo e a autoestima. Impulsarase o uso do noso idioma, o galego, en todas as actividades da propia área dando moita importancia ao aspecto oral.

Empregaranse procedementos metodolóxicos baseados no ensaio-erro, no descubrimento guiado, na resolución de tarefas tanto individual coma colectivamente e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Ditados.
- Lectura diaria en voz alta.
- Lectura individual en silencio.
- Tarefas de comprensión lectora.
- Creación de textos: contos, descrições, poesías, cómics, diálogos.
- Traballo ortográfico.
- Representacións orais nas distintas festividades realizadas no centro.
- Debates respectando as quendas.
- Entrevistas.
- Autocorreccións.
- Fichas de recomendación literaria.
- Préstamos na biblioteca de centro.

- Realización de programas de xeito trimestral para a radio do colexio.
- Participación semanal na Radio Escolar do Centro (venres).

6.2.3. MATEMÁTICAS

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Buscarase fomentar a creatividade, a autonomía, o esforzo e a autoestima.

Empregaranse procedementos metodolóxicos baseados no ensaio-erro, no descubrimento guiado, na resolución das tarefas tanto individual coma colectivamente, nos xogos didácticos e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Xogos de cálculo mental.
- Resolución de operacións matemáticas.
- Resolución de problemas da vida cotiá.
- Xogos matemáticos interactivos (Aula Virtual).
- Realización de medidas de lonxitude, peso e capacidade.
- Debuxo técnico con liñas, ángulos e figuras xeométricas.

6.2.4. SOCIAIS

Empregaranse caderniños elaborados e adaptados polo profesorado do centro para desenvolver os distintos contidos, segundo as directrices aprobadas pola CCP.

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Buscarase un impulso da investigación, a colaboración, o intercambio de ideas, a autonomía, o esforzo e a autoestima.

Empregaranse procedementos metodolóxicos baseados no ensaio-erro, no descubrimento guiado, na resolución de tarefas de xeito tanto individual coma colectivo e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Lectura comprensiva dos textos incluídos no caderniño e elaboración de esquemas.
- Memorización de apartados curtos, sinxelos e concretos.
- Exposición oral.
- Traballos en grupo virtuais coa axuda de distintas app (Kahoot, Plickers).
- Procura de imaxes e vídeos na rede dos temas a tratar.
- Procura de información na rede dos temas a tratar.

6.2.5. NATURALS

Empregaranse caderniños elaborados e adaptados polo profesorado do centro para desenvolver os distintos contidos, segundo as directrices aprobadas pola CCP.

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Buscarase un impulso da investigación, a colaboración, o intercambio de ideas, a autonomía, o esforzo e a autoestima.

Empregaranse procedementos metodolóxicos baseados no ensaio-erro, no descubrimento guiado, na resolución de tarefas de xeito tanto individual coma colectivo e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Lectura comprensiva dos textos incluídos no caderniño e elaboración de esquemas.
- Memorización de apartados curtos, sinxelos e concretos.
- Exposición oral.
- Traballos en grupo coa axuda de distintas app.(Kahoot, Plickers...)
- Procura de imaxes e vídeos na rede dos temas a tratar.
- Procura de información na rede dos temas a tratar.

6.2.6. VALORES CÍVICAS E SOCIAIS.

A metodoloxía será activa e participativa. Impulsarase o debate e a xustificación das opinións.

Actividades propostas:

- Visionado de películas.
- Fichas de opinión.
- Debate en grupo.
- Posta en común das ideas.
- Análise de artigos de prensa.

6.2.7. EDUCACIÓN PLÁSTICA.

A metodoloxía terá un carácter dinámico. Buscarase un impulso da creatividade, a autonomía, o esforzo e a autoestima. A maiores, impulsarase o emprego de diferentes técnicas, materiais e soportes para o desenvolvemento da capacidade artística.

Empregaranse procedementos metodolóxicos basados na procura de información e no emprego das TICs.

Actividades propostas:

- Marcapáxinas.
- Composicións con elementos naturais.
- Mosaicos.
- Simetría.
- Detallismo.
- Adornos para a celebración de festividades.
- Papiroflexia.
- Murais

7. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- ✓ Caderno Anaya de Matemáticas.
- ✓ Caderno Anaya de Lingua Galega.
- ✓ Libro de texto Anaya de Lingua Castelá.
- ✓ Cadernos de Ciencias Sociais de elaboración persoal.
- ✓ Cadernos de Ciencias Naturais de elaboración persoal.
- ✓ Ebeam Projector.
- ✓ PC de aula.
- ✓ Fichas e xogos complementarios para diversas áreas.
- ✓ Recursos dixitais páxina web do centro en diversas áreas.
- ✓ Biblioteca de aula.
- ✓ Biblioteca do centro.
- ✓ Aula TIC. Aula virtual
- ✓ Apps diversas como: Padlet, Edpuzzlle, Liveworksheet, Mundo primaria, Cistic, Kahoot, Plickers e Google Drive para arquivos multimedia.
- ✓ Libros de lectura colectiva (itinerarios lectores do centro).

8. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

8.1 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

8.1.1. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E GALEGA

CRITERIOS 4º	%
Dominio da lectura	30%
Dominio da expresión oral	10%
Dominio da expresión escrita	30%
Coñecemento dos elementos lingüísticos	10%
Procedementos de traballo	10%
Actitude	10%

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
	NOTA MÁXIMA	0	5	10
DOMINIO DA LECTURA 30%	MODO LECTOR	Lectura silábica	Lectura vacilante. Repetición ou parada nalgúns palabras sen que o indiquen os puntos de puntuación.	Lectura correcta. Fluidez axeitada, respecto dos signos de puntuación. Entoación e matices que amosan sentimentos e o estado de ánimo.
	VELOCIDADE LECTORA PALABRAS POR MINUTO	Menos de 95	95 a 110	Máis de 110

	EXACTITUDE LECTORA	Presenta abundantes erros de: Omisión, Adición, Sustitución, Inversión, Invención.	Presenta algún erro de: Omisión, Adición, Sustitución, Inversión, Invención.	Non hai erros.
--	---------------------------	--	--	----------------

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
		NOTA MÁXIMA	0	1
DOMINIO DA EXPRESIÓN ORAL 10%	PRONUNCIACIÓN	Pronuncia 5 ou máis sons de xeito inadecuado.	Pronuncia ata 5 sons de xeito inadecuado.	Pronuncia tódolos sons correctamente.
	ENTOACIÓN	Ton excesivamente alto ou baixo.	Ton bastante alto oubaixa	Ton axeitado
	FLUIDEZ E RITMO	Fala nada fluída. Precisa moita axuda para iniciar ou continuar o discurso. Fala demasiado lento ou demasiado rápido ou entrecortado. Titubea...	Fala pouca fluída. Precisa algunha axuda para continuar o discurso. Mantén un ritmo aceptable aínda que non controla ben os tempos e as pausas. Muletillas...	Fala fluída e espontánea. Mantén un ritmo axeitado, distribúe ben o tempo e controla as pausas.
	COHERENCIA	Discurso incoherente. Sen unidade temática nen secuencia lóxica.	Discurso coherente con unidade temática e orde cronolóxico	Discurso coherente e lóxico. Destaca pola exposición das ideas de xeito claro.
	VOCABULARIO	Vocabulario impreciso. Repite moitas palabras. Confunde significado de palabras.	Vocabulario limitado e básico.	Vocabulario rico e variado.

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
		NOTA MÁXIMA	0	3
DOMINIO DA EXPRESIÓN ESCRITA 30%	ESTRUCTURA	Non existe separación de frases ou párrafos. Frases incompletas ou sen coherencia.	Separa frases e/ou párrafos.	Separa frases e párrafos. Existe orden no desenvolvemento das ideas.
	PRESENTACIÓN	Letra dificilmente lexible. Escritos sen limpeza e sen orde.	Letra lexible. Escritos con algún tachón e pouco orde.	Letra clara e lexible. O escrito está limpo e ordeado. Respeita marxes.
	VOCABULARIO	Vocabulario moi pobre. Palabras mal adquiridas.	Vocabulario axeitado.	Vocabulario variado, emprega adxectivos e evita repeticións.
	ORTOGRAFÍA	Moitos erros ortográficos. Non separa ben as palabras.	Algúns erros ortográficos.	Non comete erros ortográficos.
	CONTIDO	Falta de coherencia.	O texto segue un orden lóxico.	Frases e textos creativos con coherencia.

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
		NOTA MÁXIMA	0	2
COÑECEMENTOS LINGÜÍSTICOS 10%	TEÓRICOS	Non define nin da exemplos dos contidos traballados.	Define ou da exemplos dos contidos traballados.	Define e da exemplos dos contidos traballados.
	PRÁCTICOS	Non identifica en textos	Identifica os contidos pero	Identifica sen erros os

		orais ou escritos os contidos traballados. Non os aplica.	comete erros. Aplicaos as veces.	contidos traballados. Aplica os contidos traballados.
--	--	---	----------------------------------	---

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
	NOTA MÁXIMA	0	2	3,3
PROCEDEMENTOS DE TRABAJO 10%	ORGANIZACIÓN	Nunca ou case nunca escolle e emprega os materiais axeitados a cada tarefa. Perde o material, non o cuida...Non garda os seus traballos adecuadamente. (Carpetas analóxicas ou dixitais).	Case sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. As veces perde ou esquece o material. As veces non garda os seus traballos correctamente.	Sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. Ten o material ordeado e coidado. Sempre garda os seus traballos correctamente.
	CORRECCIÓN	Non acepta de bo grado as correccións e hai que repetirlas constantemente.	Acepta as correccións pero hai que repetilas.	Acepta as correccións e aprende delas.
	REALIZACIÓN DE TAREFAS	Nunca ou case nunca fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Algunhas veces non fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Sempre fai as tarefas (na aula ou/na casa).

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
	NOTA MÁXIMA	0	1	2
ACTITUDE 10%	INTERÉS	Non escoita nen atende ne fai as actividades da aula e do centro.	Atende, escoita e realiza as actividades con corrección.	Ten interese por facer as cousas moi ben, pregunta, investiga sobre os contidos.
	ESFORZO	Fai as tarefas e traballos do xeito que lle resulta máis doado e adicandolle mo pouco tempo.	Realiza os traballos e tarefas de xeito correcto.	Trata de ser creativo, correxir os erros, busca a perfección nos traballos e actividades.
	RELACIONES	Nos traballos de grupo non quere participar ou non respeta as aportacións dos demais.	Participa pasivamente, escoita e observa.	Participa activamente e respeta as aportacións dos demais.
	PARTICIPACIÓN	Rexeita participar nas actividades ou o fai de xeito inapropiado.	Participa en case todas as actividades.	Participa activamente en todas as actividades da aula e do centro.
	ATENCIÓN	Non atende e distrae aos demais.	As veces non atende.	Atende sempre.

8.1.2. ÁREA DE MATEMÁTICAS.

CRITERIOS 4º	%
Numeración.	30%
Cálculo.	30%
Resolución de problemas.	20%
Procedementos de traballo.	10%
Actitude.	10%

ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
Nota máxima	2	4	7,5
SERIE NUMÉRICA	Non identifica, le ou escribe os números traballados.	Identifica, le e escribe os números traballados, aínda que comete algún erros. Ten dificultades para atopar o anterior e o posterior a un número dado ou para ordenalos e comparalos.	Identifica, le e escribe os números traballados correctamente. Identifica o anterior e o posterior a un número dado. Ordena e compara os números correctamente.
COMPOSICIÓN/DESCOMPOSICIÓN	Non identifica UDC... non realiza correctamente as actividades de composición e descomposición de números.	Identifica as UDC... pero comete algúns erros nas actividade de composición e descomposición de números.	Descompón os números en U,D,C... e entende o seu significado.
SERIACIÓN	Non é quen de realizar series numéricas ou precisa axuda para facelas.	Realiza series progresivas e regresivas, pero comete algúns erros.	Realiza series progresivas e regresivas dos números traballados, orais e escritas.
GRAFÍA	Non coñece nen fai ben a grafía de tódolos números traballados.	Coñece a grafía de tódolos números pero as veces comete erros ou é demasiado grande, pequena....	Realiza correctamente a grafía de tódolos número.

ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
Nota máxima	3	5	10
MECÁNICA	Realiza as operación con dificultade.	Comete erros bastante a miúdo.	Realiza correctamente as operacións.
COLOCACIÓN	Non coloca ben os números para realizar as operacións.	Comete algúns erros na colocación dos números.	Coloca os números perfectamente en tódolas operacións traballadas.
CÁLCULO MENTAL	Non realiza cálculos mentais.	Realiza cálculos mentais pero comete algúns erros.	Realiza cálculos mentais correctamente.

ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
NOTA MÁXIMA	2	3	5
IDENTIFICACIÓN	Non identifica os datos/conceptos nen a pregunta.	Identifica os datos/conceptos e a pregunta pero non os sulíña nen os escribe.	Sulíña os datos, a pregunta. Escribe os datos/conceptos.
RESOLUCIÓN	Non da o resultado ou da un incorrecto.	Resultado incompleto. Non escribe a solución.	Expresa axeitadamente a solución do problema/actividade .

ESTRATEGIAS	Non selecciona as estratexias adecuadas para a solución do problema/actividade.	Selecciona as estratexias correctas pero fai mal os cálculos ou as aplica de xeito incorrecto.	Selecciona e aplica ben as estratexias e fai ben os cálculos.
PRESENTACIÓN	Non hai orden nin limpeza.	Pouco orde e/ou limpeza.	Resolve o problema de xeito claro e ordeado.

ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
Nota máxima	1	2	3,3
ORGANIZACIÓN	Nunca ou case nunca escolle e emprega os materiais axeitados a cada tarefa. Perde o material, non o cuida... Non garda os seus traballos adecuadamente.	Case sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. As veces perde ou esquece o material. As veces non garda os seus traballos correctamente.	Sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. Ten o material ordeado e coidado. Sempre garda os seus traballos correctamente.
CORRECCIÓN	Non acepta de bo grado as correccións e hai que repetirlas constantemente.	Acepta as correccións pero hai que repetilas.	Acepta as correccións e aprende delas.
REALIZACIÓN DE TAREFAS	Nunca ou case nunca fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Algunhas veces non fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Sempre fai as tarefas (na aula ou/na casa).

8.1.3. ÁREA DE SOCIAIS

CRITERIOS	%
Adquisición de conceptos	50%
Procedementos de traballos	40%
Actitude	10%

ADQUISICIÓN DE CONCEPTOS	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
	50%	Nota máxima	20	30
		Non domina o tema traballado. Non é quen de expor os contidos traballados. Non emprega o vocabulario	Domina o tema pero con dúbidas. Ten dificultades para expor algunhas ideas de xeito ordeado e claro. Non sempre emprega o vocabulario máis	Domina o tema perfectamente empregando un vocabulario axeitado e expón as ideas de xeito ordeado e claro

		axeitado aos contidos.	axeitado.	tanto a nivel oral como escrito.
--	--	------------------------	-----------	----------------------------------

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
		Nota máxima	4	9
PROCEDEMENTOS DE TRABAJO 40%	ORGANIZACIÓN	Nunca ou case nunca escolle e emprega os materiais axeitados a cada tarefa. Perde o material, non o cuida...Non garda os seus traballos adecuadamente.	Case sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. As veces perde ou esquece o material. As veces non garda os seus traballos correctamente.	Sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. Ten o material ordeado e coidado. Sempre garda os seus traballos correctamente.
	CORRECCIÓN	Non acepta de bo grado as correccións e hai que repetirlas constantemente.	Acepta as correccións pero hai que repetilas.	Acepta as correccións e aprende delas.
	REALIZACIÓN DE TAREFAS	Nunca ou case nunca fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Algunhas veces non fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Sempre fai as tarefas (na aula ou/na casa).

8.1.4. ÁREA DE NATURAIS.

CRITERIOS	%
Adquisición de conceptos	50%
Procedementos de traballos	40%
Actitude	10%

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
		Nota máxima	20	30
ADQUISICIÓN DE CONCEPTOS 50%		Non domina o tema traballado. Non é quen de expor os contidos traballados. Non emprega o vocabulario axeitado aos contidos.	Domina o tema pero con dúbidas. Ten dificultades para expor algunhas ideas de xeito ordeado e claro. Non sempre emprega o vocabulario máis axeitado.	Domina o tema perfectamente empregando un vocabulario axeitado e expón as ideas de xeito ordeado e claro tanto a nivel oral como escrito.

ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
Nota máxima	4	9	13,3
ORGANIZACIÓN	Nunca ou case nunca escolle e emprega os materiais axeitados a cada tarefa. Perde o material, non o cuida... Non garda os seus traballos adecuadamente.	Case sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. As veces perde ou esquece o material. As veces non garda os seus traballos correctamente.	Sempre, escolle e emprega de xeito eficiente os materiais axeitados a cada tarefa. Ten o material ordeado e coidado. Sempre garda os seus traballos correctamente.
CORRECCIÓN	Non acepta de bo grado as correccións e hai que repetirlas constantemente.	Acepta as correccións pero hai que repetilas.	Acepta as correccións e aprende delas.
REALIZACIÓN DE TAREFAS	Nunca ou case nunca fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Algunhas veces non fai as tarefas (na aula ou/e na casa).	Sempre fai as tarefas (na aula ou/na casa)

	ASPECTOS A AVALIAR	MALA	REGULAR	BOA
	NOTA MÁXIMA	0	1	2
ACTITUDE 10%	INTERÉS	Non escoita nin atende nin fai as actividades da aula e do centro.	Atende, escoita e realiza as actividades con corrección.	Ten interese por facer as cousas moi ben, pregunta, investiga sobre os contidos.
	ESFORZO	Fai as tarefas e traballos do xeito que lle resulta máis doado e adicándolle moi pouco tempo.	Realiza os traballos e tarefas de xeito correcto.	Trata de ser creativo, correxir os erros, busca a perfección nos traballos e actividades.
	RELACIÓNS	Nos traballos de grupo non quere participar ou non respecta as aportacións dos demais.	Participa pasivamente, escoita e observa.	Participa activamente e respecta as aportacións dos demais.
	PARTICIPACIÓN	Rexeita participar nas actividades ou o fai de xeito inapropiado.	Participa en case tódalas actividades.	Participa activamente en tódalas actividades da aula e do centro.
	ATENCIÓN	Non atende e distrae Aos demais.	As veces non atende.	Atende sempre.

8.1.5. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.

CRITERIOS	%
Esforzo	50
Actitude	50

8.1.6. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA.

CRITERIOS	%
Destreza e habilidades.	50
Creatividade.	30
Esforzo.	20

8.2. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Acordo coa Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación os criterios xerais sobre a avaliación serán os seguintes:

- A avaliación ten como finalidade a valoración dos procesos e dos resultados de aprendizaxe do alumnado, e do exercicio da práctica docente.
- O profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes.
- Aplicaranse as medidas máis adecuadas para que as condicións de realización dos procesos de avaliación se adapten ás circunstancias do alumnado con necesidade específica de apoio educativo. Estas adaptacións en ningún caso se terán en conta para minorar as cualificacións obtidas polo alumnado.
- Para permitir a valoración obxectiva de todo o alumnado promoverase o uso xeneralizado de instrumentos de avaliación variados, diversos e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe.
- Cando as circunstancias persoais da alumna ou alumno con necesidades educativas especiais o aconsellen, para a consecución dos obxectivos do ensino básico, este alumnado poderá prolongar un curso adicional a súa escolarización. Estas circunstancias poderán ser permanentes ou transitorias e deberán estar suficientemente acreditadas polos servizos de orientación.
- A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe que se recollen no Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Os referentes da avaliación no caso do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirle a promoción ao curso ou á etapa seguinte.
- A avaliación do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto dos procesos de aprendizaxe.

- No contexto deste proceso de avaliación continua, cando o progreso dunha alumna ou dun alumno non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto co o se detecten as dificultades, con especial seguimento da situación do alumnado con necesidades educativas, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo.

Os criterios para establecer medidas de reforzo educativo serán as seguintes:

- Tras unha avaliación inicial desfavorable.
- Cando o equipo docente perciba unha diminución no rendemento académico durante un período de tempo prudencial.
- Tras o análise de malos resultados académicos tras a avaliación.
- Cando se acheguen informes psicopedagóxicos ou médicos que avalen unha serie de necesidades específicas.

Promoción.

- Nos cursos primeiro, terceiro e quinto a promoción será automática.
- Ao finalizar os cursos segundo, cuarto e sexto da etapa, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado.
- A decisión de promoción será adoptada de xeito colexiado, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Remate.	Situación.		Decisión.	Outros.
1º-3º-5º	Tódolas situacións.		Promoción automática.	
2º-4º-6º	Aproba tódolas asignaturas.		Promociona	
2º-4º-6º	Suspende unha asignatura.		Promociona	En todo caso sera o equipo docente, tomando en especial consideración a información do profesorado titor quen decidirá en última instancia e tomará as decisións oportunas tendo en conta o recollido neste documento, así como calquera outra información relevante con respecto ao alumna/o. En todo momento prestarase especial atención ao benestar do alumnado tanto a nivel académico como social.
2º-4º-6º	Suspende Lingua Castelá e Matemáticas ou suspende tres ou máis materias curriculares calquera.	Non repetiu	Non promociona	
		Repetiu	Promociona	

- O alumnado que acade a promoción de curso con algunha área con cualificación negativa recibirá os apoios necesarios para recuperar as aprendizaxes que non alcanzara o curso anterior.
- A permanencia no mesmo curso considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase se, tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe do alumnado, o equipo docente considera que a permanencia un ano máis no mesmo curso é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento. Nese caso, o equipo docente organizará un plan específico de reforzo para que, durante ese curso, a alumna ou o alumno poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes.

- A decisión de non promoción só poderá adoptarse unha vez durante a etapa, oídas as nais, os pais ou as persoas que exerzan a titoría legal, e terá, en todo caso, carácter excepcional.
- Para a elaboración e o seguimento do plan específico de reforzo, seguirase a establecido na Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se regula a atención á diversidade do alumnado.
- Ao finalizar os cursos segundo e cuarto da etapa o profesorado titor emitirá un informe sobre o grao de adquisición das competencias de cada alumna ou alumno, indicando, de ser o caso, as medidas de reforzo que se deben prever no ciclo seguinte.
- Cada alumna ou alumno disporá ao finalizar a etapa dun informe elaborado pola súa titora ou titor sobre a súa evolución e o grao de adquisición das competencias desenvolvidas. No caso de alumnado con necesidades educativas especiais, o informe deberá reflectir as adaptacións e medidas adoptadas, e a súa necesidade de continuidade na seguinte etapa escolar.

9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Nas sesións de avaliación serán revisados os proceso de ensinanza e a práctica docente en relación coa adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos da etapa e co desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación incluírá os seguintes aspectos:

- a. Valoración dos resultados xerais do grupo.
- b. Valoración dos resultados por áreas.
- c. Valoración do proceso de ensinanza-aprendizaxe: medidas de atención a diversidade aplicadas, clima de traballo na aula, coordinación do equipo docente.
- d. Os procedementos e instrumentos de avaliación.
- e. Grao de desenvolvemento das competencias clave e logro de estándares de aprendizaxe.
- f. Metodoloxía empregada.

Todos estes aspectos quedarán recollidos nas actas de avaliación de cada trimestre.

10. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

Tendo en conta e establecido nas Instrucións do 30 de xullo de 2021, no seu punto 2.2., a avaliación inicial realizarase durante a primeira semana do curso escolar. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- b) Coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación emocional co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.
- c) Realización de probas de avaliación inicial.

Os resultados das probas de avaliación inicial serán analizados e comunicados ao departamento de orientación para a posta en marcha de posibles apoios.

Estes resultados servirán para adaptar a programación de aula ao nivel de competencia curricular do grupo de alumnos/as.

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Nesta aula contamos con alumnado NEAE (que presenta necesidades específicas de apoio educativo) que precisa de reforzos por parte do profesorado.

O reforzo aplicado a este alumnado fará fincapé nas áreas de lingua castelá, lingua galega e matemáticas.

Medidas a seguir co ANEAE:

- Asistencia á aula de PT e AL.

- Apoio individualizado dentro do posible por parte da titora.
- Colaboración coas familias deste alumnado para un seguimento e un apoio por parte deles.
- Colaboración coa orientadora do centro.

Nas Instrucións do 30 de xullo de 2020, no seu punto 4, especificábase que:

- a) Na atención ao alumnado con NEAE, coidarase que todo o alumnado teña acceso ao proceso ensinanza e aprendizaxe e asegurábase a súa participación e implicación no desenvolvemento das accións educativas.
- b) Atenderase aos diferentes modos que ten o alumnado de percibir e expresar a información para garantir a comprensión e a comunicación da mesma así como o axuste, de medios, tempos, instrumentos ou procedementos de avaliación ás circunstancias individuais do alumnado.

Poñerese especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

Algunha das medidas ordinarias que se poderán poñer en marcha unha vez que se detecten as dificultades, son as que seguen:

- Reforzo Educativo: no contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- Adaptación dos tempos, instrumentos ou procedementos de avaliación: para dar resposta ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Programas de enriquecemento curricular: destinado ao alumnado talentoso ou de altas capacidades con avaliación psicopedagóxica do servizo de orientación do centro que así o determine, que non foi obxecto de flexibilización.
- Metodoloxía: empregaranse de forma prioritaria as metodoloxías que promovan a inclusión do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, como o aprendizaxe por proxectos.
- Programas de recuperación: para alumnado que non promocióne ou que promocióne con algunha cualificación negativa.
- Programas específicos personalizados: levaranse a cabo cando se detecten diferentes problemáticas de tipo individual e contando coa colaboración das familias, como por exemplo, o programa de adquisición de hábitos de traballo na casa ou outros que se elaboren ante determinados problemas de disciplina.
- Aplicación no recollido nos protocolos de TDAH, TEA, altas capacidades, dislexia... cando sexa preciso.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

O alumnado deste curso participará como mínimo en:

ACTIVIDADE	DATA
Samaín-Halloween	Venres, 28 de outubro.
Magosto	Martes, 15 de novembro
Nadal	Xoves, 22 de decembro.
Día da Paz	Luns, 30 de xaneiro.
Entroido	Venres, 17 de febreiro.
Xornada de Convivencia	Venres, 2 de abril
Letras Galegas	Martes, 16 de maio.
Xogos Florais	Xoves, 18 de maio.

Ademais, realizaranse todas aquelas actividades complementarias programadas na PXA para o noso curso,.

As **saídas pedagóxicas** programadas para este curso 2022-23 son as seguintes:

- Primeiro trimestre:
  - Museo Liste
- Segundo trimestre:
  - Apípolis
  - Teatro Afundación: Nautilus, 20.000 leguas de viaxe submarino
- Terceiro trimestre:
  - Visita á Illa de San Simón

*Valoraremos ademais as saídas ofertadas polo Concello.

Con respecto as tarefas extraescolares haberá un criterio común por parte de todo o profesorado e que será o seguinte neste nivel:

1. Que sirvan para reforzar o aprendido
2. Que teñan una aplicación práctica.
3. Sirvan para crear un hábito de estudo.
4. Ten que ser una actividade máis da xornada do neno. O tempo dedicado a realizar a actividade non debe ser maior de 60 minutos.
5. Implicaremos ás familias na adquisición do hábito lector como fonte de lecer e entretemento.
6. Deben de programarse posibilitando que o neno teña un tempo de diversión e descanso despois da xornada escolar.
7. Teñen que saber realizala por si mesmos.

8. Non todas as actividades son de lapis e papel. Tarefas de procura de información, ver, preguntar, ler...
9. As familias tamén estarán implicadas nalgúns dos temas monográficos traballados dende o centro ou dende a aula.

Os nenos deben apuntar as tarefas na axenda do alumno que serán obxecto de corrección individual por parte do docente.

13. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Para a avaliación do **proceso de ensinanza e a propia práctica docente**, teranse en conta os seguintes aspectos, sendo o 1 conseguido e o 2 pouco conseguido.

Indicadores		1	2
Alumnado	Adecuación da programación ao contexto de centro e aula.		
	Organización e funcionamento do grupo de clase.		
	Resposta á diversidade do alumnado.		
	Consecución das finalidades sintetizadas na programación.		
	Funcionalidade da metodoloxía adoptada.		
	Emprego de recursos da aula e do centro.		
	Proposta de actividades adecuada e motivadora.		
	Eficacia dos procesos de avaliación (inicial e continua).		
Familias	Funcionalidade dos procedementos e instrumentos de avaliación.		
	Realización de reunións grupais e claridade na transmisión de información.		
	Realización de reunións individuais co conseguinte establecemento dunha relación de confianza e cooperación.		
Equipo docente	Claridade e eficacia na transmisión de informacións.		
	Funcionalidade das reunións de coordinación.		
	Utilidade das informacións intercambiadas relevantes ao alumnado para o exercicio das funcións docentes.		
	Funcionalidade e utilidade das reunións de avaliación.		
	Prevenición, seguimento e detección de problemas e dificultades.		
	Precisión de informacións, proposta e execución de recursos e medidas para dar resposta á diversidade do alumnado.		

14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR.

Tempo mínimo diario para a lectura

Lectura diaria colectiva nos libros indicados non Plan Lector para o nivel de 4º.

En ocasións realízase lectura colectiva dos Caderniños de CCNN e CCSS.

Prácticas de fomento da escritura

Adicárase alomenos unha sesión semanal á produción de diferentes tipos de textos, elaborando cada nivel un listado de textos escritos para traballar co alumnado en función da dificultade. Levaranse a cabo ditados, composicións, textos dirixidos, resumo de contos ...

Farase un listado de vocabulario novo de cada unha das áreas, prestando especial atención as regras ortográficas e o uso axeitado do significado.

Prácticas de comprensión oral e escrita

Levaranse a cabo debates, lecturas colectivas, exposicións sinxelas sobre diferentes temas, técnicas de animación a lectura, mesas redondas para mediar na resolución de conflitos...

Na comprensión escrita pódense realizar fichas guiadas de cada libro lido, uso da biblioteca de aula e do colexio cos seus servizos de préstamo, realizaranse avaliacións de lectura comprensiva e velocidade lectora.

Participación nas actividades anuais:

Préstamo cada grupo de alumnos dispón dunha sesión semanal dentro do horario escolar para asistir á Biblioteca. Esta sesión pódese aproveitar para levar a cabo o servizo de préstamo da Biblioteca. Normalmente cada semana faise cambio de libro, aínda que se pode renovar dependendo da lectura. De xeito alternativo, para traballar as competencias lingüísticas en galego e en castelán, vanse elixindo os títulos.

Libros de lectura colectiva: lectura de coleccións tanto en galego coma en castelán. É unha lectura obrigatoria. Normalmente faise unha lectura en voz alta onde se valoran e perfeccionan os aspectos relacionados coa mesma.

Outra das actuacións en relación coa integración do currículo dende a biblioteca, é a continuación da lectura duns **itinerarios lectores** que teñen unha mínima calidade e que teñen unha temática en consonancia cos contidos curriculares traballados no centro, elixidos en consenso entre o claustro de profesores e o equipo de biblioteca.

LECTURAS EN GALEGO	QUOKKA MOKA	ROBINSON CRUSOE	O MISTERIO DOS FILLOS DE LÚA
LECTURAS EN CASTELÁN	PLAN DE RESCATE	EL SECRETO DE LENA	OPERACIÓN DRAGÓN AMARILLO

Colaboraremos no proxecto sobre os animais en perigo de extinción proposto dende a biblioteca para este curso.

Ademais faremos uso da biblioteca escolar e participaremos nas distintas actividades propostas dende o equipo de biblioteca.

15. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Tendo en conta a existencia no centro dos netbooks **ABALAR**, parécenos apropiado achegar a este alumnado ao sistema operativo que nun futuro próximo van a empregar, xa que na maioría dos fogares e incluso no propio centro a contorna habitual de traballo é WINDOWS. Por outra

parte, a posibilidade de poder empregar un pc de xeito individual multiplicaría exponencialmente o uso e manexo desta contorna así como do propio pc (lapis, rato, pantalla xiratoria, etc.), colaborando ao proceso de ensino-aprendizaxe na súa faceta dixital ao poder empregalos en calquera intre, como dicíamos anteriormente de xeito individual e non suxeitos a un horario de aula TIC e a un número reducido de PCs. Tamén, sería un xeito de chegar a un número maior de usuarios do centro e tratar de paliar as diferenzas socio-económicas.

Tratarase de contribuir ao logro dos obxectivos do plan TIC que se citan a continuación e que non están redactados por orde de prioridade nin de temporalidade. Son aqueles que entendemos útiles para acadar a competencia dixital.

- Fomentar o uso da páxina web do CEIP Mestre Valverde Mayo, AULA VIRTUAL () como canle de información, comunicación, participación e colaboración coa comunidade educativa.
- Usar a páxina web do centro como referente de actividades avaliativas realizadas polo profesorado e dirixidas especialmente ó alumnado do noso centro.
- Fomentar de igual xeito o uso das TIC para a procura de información non só profesional senón tamén de experiencias que poidan servir na práctica docente a todo o profesorado de áreas e materias.
- Favorecer o intercambio de experiencias propias ou alleas a través de Internet.
- Impulsar o uso desta ferramenta tecnolóxica a todo ó alumnado en xeral e especificamente como unha ferramenta moi interesante cos alumnos con NEE ou con necesidades de reforzo e/ou apoio na aprendizaxe.
- Potenciar a capacidade de razoamento do alumnado e a motivación e o seu afán de coñecemento mediante o acceso as distintas ferramentas TIC.
- Facilitar ó alumnado estratexias para coñecer, comprender, aplicar e analizar información mediante o uso das TIC.
- Utilizar programas e contornos que faciliten a consecución dos obxectivos propostos nas distintas áreas.
- Empregar o ordenador como xeito de expresión, creación, aprendizaxe, cooperación e integración.
- Fomentar o uso das TIC na ANPA do centro, favorecendo o aproveitamento das infraestruturas do colexio para a aprendizaxe de coñecementos mínimos para un uso básico das TIC en relación ós seus fillos.
- Favorecer a superación das limitacións de acceso ás TIC motivadas pola situación social.

As accións cara á contribución ao plan TIC do centro son as que se citan a continuación:

- Elaborar actividades para a páxina web do centro. Cada mestre/a entregará como mínimo tres traballo no curso académico para a páxina web seguindo as pautas entregadas para tal fin ao inicio de curso.
- Emprego da encerado dixital (eBeam Projector) como recurso didáctico no traballo diario.
- Elaboración mínima de tres programas de radio por nivel.
- Participación na sección radiofónica de xeito semanal “A carteleira de Cine.”

Os contidos a traballar para 4º de Primaria serán:

- Prender e apagar o PC.
- Uso de contrasinal.
- Uso e manexo do rato.
- O escritorio.
- Manexo da aula virtual.
- Os accesos directos.
- Creación de cartafolios.
- Recopilación de arquivos.
- Navegadores de Internet: Mozilla, Google Chrome.

- Profesor Despistatus e Dedicatorias Radio Escolar.
- Open Office: Writer I e II.
- Procurar información na rede: traductores, buscadores, blogs.
- Web do centro.

ANEXO

ANEXO 1: ÁREAS IMPARTIDAS POR PROFESORADO ESPECIALISTA: EDUCACIÓN FÍSICA, EDUCACIÓN MUSICAL, RELIXIÓN CATÓLICA E LINGUA EXTRANXEIRA. 9

Área de Educación Física

1- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

O deporte é un campo que promove o equilibrio e a Educación Física un medio para obtela, profundizando mediante a súa práctica nas nosas función básicas: intelectual, anatómica, funcional, expresiva, hixiénica e lúdica.

Como docentes, debemos aproveitar o máximo a oportunidade que nos brinda o adestramento físico para o desenvolvemento integral do alumnado, adaptándonos sempre as características individuais e desenvolvemento do alumnado.

A presente programación está condicionada pola situación vivida durante os cursos anteriores pola situación sanitaria provocada polo COVID-19. Os distintos protocolos existentes durante esta etapa, que recortaron sensiblemente as liñas metodolóxicas e organizativas agora elimínanse e volvemos a “nova normalidade”. Tentaremos pois adaptarnos de novo á mesma o mellor posible, tendo en conta as posibilidades e limitacións do alumnado e prestando especial atención a aqueles nenos e nenas con necesidades educativas especiais, empregando en xeral estratexias inclusivas e sempre procurando a integración de coñecementos, procedementos e actitudes vinculados á conduta motora.

O traballo en Educación Física abordarase sempre dende o punto de vista global e lúdico tendo o xogo como fío condutor cara á consecución da maioría dos obxectivos da materia.

Para a realización da presente programación basearémonos no Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Infantil e Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e as instrucións da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa con respecto ás medidas a adoptar en relación ao curso 2022/2023.

Ó alumnado ó que se aplicará esta programación didáctica é o seguinte:

NIVEL	Nº ALUMNOS/AS	Nº NENOS	Nº NENAS	ALUMNADO CON NEE	Nº SESIÓN SEMANAIS
4º	29	16	13	4	2

2- CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

A proposta para a materia de educación física é explorar por parte do alumnado todo o seu potencial relacionado coas capacidades motrices dun xeito individual e colectivo, achegarse o seu contorno, respectándoo e disfrutando do xogo como xeito de relacionarse, de respecto ós demais con independencia das súas características tanto físicas como motrices e aceptando en todo momento as normas propias dos xogos. A pesares de que a competencia motriz non esta incluída como unha competencia clave, é moi importante cara á consecución das competencias básicas:

Competencia Social e Cívica	A través da práctica de actividades físicas trabállanse estratexias de colaboración, de integración, de respecto, de xogo limpo, de solidariedade, etcétera.
Aprender a Aprender	O xogo permite o alumno ou alumna habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de aprender ao longo da súa vida.
Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor	Adquirindo responsabilidades dentro do traballo de área necesarias para a vida cotiá e o feito de favorecer o coñecemento de si mesmo e unha mellora do control emocional.
Conciencia e Expresións Culturais	Reflectida na motricidade humana como feitos culturais presentes nas distintas civilizacións.
Competencia en Comunicación Lingüística	Desenvolta dende varias perspectivas, pero en todas elas, un denominador común, os intercambios comunicativos que permiten os xogos de comunicación oral, os xogos de representación, e un longo etcétera.
Competencia matemática e Científico Tecnolóxica	Desenvolta a través de apreciación de distancias e traxectorias, tamaños, formas, etcétera.
Competencia Dixital	Coa valoración dun xeito crítico das mensaxes referidos ao corpo procedente dos medios de comunicación e pola posibilidade do uso das TIC como xeito de atopar a información necesaria para a mellora da saúde corporal e a calidade de vida.

2- OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE NA ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA.-

Baseándonos no decreto 105/2014 onde se establece o currículo de Educación Primaria en Galicia (DOG nº 171 do 9/9/2014) preséntase a seguinte programación englobada en bloques a desenvolver ao longo deste curso.

TÍTULO DO BLOQUE: Coñecemento do alumnado. Presentación e liñas básicas de traballo.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
Coñecer normas básicas fronte ao COVID-19 Distinguir as normas básicas de vestimenta e aseo persoal. Normas básicas de conduta.	Coñecemento de normas básicas de actuación fronte ao COVID 19. Adoptar medidas de seguridade na utilización de espazos e material. Tomar conciencia de coidar a saúde adquirindo hábitos hixiénicos: abrigarse, asearse, etcétera.	Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos demais.	Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable. Recoñece as condutas inapropiadas que se producen nos xogos. Participa activamente nas actividades propostas. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda. Respecta a diversidade de realidades corporais entre os nenos e nenas da clase.	CAA (Competencia Aprender a Aprender). CSC (Competencia Social e Cívica). CD (Competencia Dixital) CCL (Competencia Comunicación Lingüística).

TÍTULO DO BLOQUE: O corpo: Coñecemento, movementos e coidados.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
Interiorizar os movementos do corpo do tren superior e inferior.	Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos demais mostrando una actitude crítica cara ao modelo estético corporal socialmente vixente.	Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos demais.	Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	CAA (Competencia Aprender a Aprender).
Tomar conciencia da lateralidade dos demais.	Seguridade, confianza nun mesmo ou nunha mesma e nos demais.	Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.	Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.	CSC (Competencia Social e Cívica).
Desenvolver a memoria espacial movéndose e orientándose con corrección polo espazo en canto a distancias e direccións.	Autonomía persoal: autestima, expectativas realistas de éxito.		Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	CSIEE Competencia do Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor.
Tomar conciencia e executar accións rimadas e secuenciais.	Descubrimento dos elementos orgánico - funcionais relacionados co movemento: circulación, respiración, locomoción (principais músculos e articulacións).		Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	CMCT (Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía).
	Control do ritmo respiratorio en diferentes actividades. Toma de		Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos demais.	CCL (Competencia Comunicación Lingüística).
			Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	
			Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	
			Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	
			Acepta formar parte do grupo que lle	

	<p>conciencia e inicio do control dos diferentes tipos de respiración.</p> <p>Equilibrio estático e dinámico sobre superficies estables e inestables e alturas variables.</p> <p>Organización espacial (organización dos elementos no espazo, apreciación de distancias, traxectorias, orientación,</p>		<p>corresponda e o resultado das competicións</p> <p>Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.</p> <p>Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.</p>	
--	---	--	---	--

	<p>lonxitude). Organización temporal (duración, sucesión, ritmo). Organización espazo - temporal velocidade, previsión do movemento).</p>		<p>Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.</p> <p>Recoñece os dous tipos de respiración.</p> <p>Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.</p> <p>Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.</p> <p>Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles.</p> <p>Mellora a súa eficacia nas repostas motrices ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles no tempo e no espazo.</p>	
--	---	--	--	--

TÍTULO DO BLOQUE: O corpo: Unidade en movemento, habilidades motrices.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
<p>Experimentar situacións de axilidade.</p> <p>Desenvolver movementos controlados.</p> <p>Mellorar a capacidade de resolver situacións simples de equilibrio estático e dinámico.</p> <p>Manter o equilibrio en movemento con ou sen obxectos.</p> <p>Ser capaz de lanzar -receptar- desprazándose con obxectos e incluso anticiparse á traxectoria dos mesmos.</p> <p>Receptar obxectos en posicións estáticas.</p>	<p>Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.</p> <p>Utilización eficaz e económica das habilidades motrices básicas en medios e situacións estables e coñecidas.</p> <p>Inicio na adaptación das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.</p> <p>Mellora das capacidades</p>	<p>Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo -temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p>	<p>Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.</p> <p>Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.</p> <p>Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p> <p>Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.</p> <p>Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos demais.</p> <p>Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.</p> <p>Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.</p> <p>Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.</p>	<p>CAA (Competencia Aprender a Aprender).</p> <p>CSC (Competencia Social e Cívica).</p> <p>CSIEE Competencia do Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor.</p> <p>CMCT (Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía).</p> <p>CCL (Competencia Comunicación Lingüística).</p>

<p>Iniciar os lanzamentos de precisión a brancos estáticos.</p> <p>Dar respostas motrices a estímulos sensoriais.</p> <p>Realizar distintos desprazamentos.</p> <p>Desprazarse de distintos xeitos con obxectos.</p> <p>Coordinar a acción de carreira e salto en lonxitude e altura.</p> <p>Ser capaz de realizar distintos tipos de xiros: rodar, voltear, etc.</p> <p>Practicar normas de aseo,</p>	<p>físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.</p> <p>Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferenzas no nivel de habilidade.</p>		<p>Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións</p> <p>Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.</p> <p>Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.</p> <p>Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.</p> <p>Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos</p>	
--	---	--	--	--

seguridade protección corporal.			<p>parámetros espazo-temporais.</p> <p>Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.</p> <p>Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.</p> <p>Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.</p> <p>Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.</p> <p>Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.</p>	
---------------------------------	--	--	---	--

TÍTULO DO BLOQUE: Xogamos, bailamos e representamos.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
<p>Elaborar e inventar respostas corporais que sirvan para comunicarse.</p> <p>Iniciar a escenificación de situacións dadas.</p> <p>Interpretar dun xeito dirixido diversas músicas.</p>	<p>O corpo e o movemento como instrumentos de expresión e comunicación.</p> <p>Coñecemento e práctica de diversas manifestacións expresivas adaptadas ao ámbito escolar: mimo, dramatización, baile, expresión</p>	<p>Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>Relacionar os conceptos específicos de Educación física</p>	<p>Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.</p> <p>Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.</p> <p>Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable. Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica</p>	<p>CAA (Competencia Aprender a Aprender).</p> <p>CSC (Competencia Social e Cívica).</p> <p>CSIEE Competencia do Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor.</p> <p>CCL (Competencia Comunicación)</p>

<p>Practicar normas de aseo, coidado e protección corporal</p>	<p>corporal.</p> <p>Adecuación do movemento a estruturas espazo - temporais e execución de bailes e coreografías simples utilizando como base o folclore e galego e outros bailes do mundo.</p> <p>Expresión de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento.</p> <p>Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, participando en actividades artístico-expresivas.</p> <p>Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.</p>	<p>e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artístico expresivas.</p>	<p>deportiva.</p> <p>Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos demais.</p> <p>Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.</p> <p>Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.</p> <p>Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.</p> <p>Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.</p> <p>Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras</p> <p>Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nas actividades artístico-expresivas.</p> <p>Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas</p>	<p>Lingüística)</p> <p>CCEC (Competencia Conciencia e Expresión Culturais).</p> <p>CMCT (Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía).</p>
--	--	--	--	--

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
<p>Empregar os xogos populares e tradicionais como medio de pracer.</p> <p>Utilizar os xogos como medio de relación cos demais.</p> <p>Empregar formas xogadas para resolver situacións.</p> <p>Practicar normas de aseo, coidado e protección corporal.</p>	<p>Descubrimento e aplicación das estratexias básicas de xogo relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación oposición.</p> <p>Respecto cara ás persoas que participan no xogo e rexeitamento cara aos comportamentos antisociais.</p> <p>Comprensión, aceptación e cumprimento das normas de xogo.</p> <p>O xogo e o deporte como elementos da realidade social.</p> <p>Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.</p> <p>Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeiras da clase.</p> <p>Aplicación das habilidades básicas en situacións de xogo.</p>	<p>Resolver retos táctico elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades</p> <p>Coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas e deportivas, en especial as de Galicia.</p> <p>Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico deportivas.</p> <p>Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e</p>	<p>Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.</p> <p>Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.</p> <p>Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p> <p>Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.</p> <p>Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos demais.</p> <p>Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.</p> <p>Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e</p>	<p>CAA (Competencia Aprender a Aprender).</p> <p>CSC (Competencia Social e Cívica).</p> <p>CSIEE (Competencia do Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor).</p> <p>CCL (Competencia Comunicación Lingüística)</p>

	<p>Participación en xogos de diferente tipoloxía e iniciación á práctica de actividades deportivas a través de xogos predeportivos e o deporte adaptado.</p> <p>Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (ximnasio, patio, parque).</p> <p>Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...).</p> <p>Coñecemento e coidado do contorno natural.</p>	<p>realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.</p>	<p>colectiva en situacións motrices habituais.</p> <p>Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.</p> <p>Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.</p> <p>Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.</p> <p>Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.</p> <p>Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nos xogos e nas actividades deportivas.</p> <p>Distingue en xogos e deportes individuais e</p>	
--	---	---	---	--

TÍTULO DO BLOQUE: Xogos do mundo e deportes.

			<p>colectivos estratexias de cooperación e de oposición.</p> <p>Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.</p> <p>Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.</p>	
--	--	--	--	--

4- APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES PARA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Os mínimos esixibles para este nivel son os que se citan a continuación:

ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA 4º EP		
Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grado mínimo para superar a área. Mínimos esixibles
B1.3.	EFB1.3.1.	Participa activamente nas actividades propostas.
B2.2.	EFB2.2.5.	Mellora a súa eficacia nas respostas motrices ante estímulos visuais e auditivos.
B3.1.	EFB3.1.1.	Realiza desprazamentos variados e adaptados a diferentes actividades.
B3.1.	EFB3.1.2.	Realiza saltos variados e adaptados a diferentes actividades.
B3.1.	EFB3.1.3.	Realiza lanzamentos e recepcións de obxectos adaptados a diferentes actividades.
B3.1.	EFB3.1.4.	Realiza xiros variados e adaptados a diferentes contornos.
B3.1.	EFB3.1.5.	Mantén o equilibrio con certa autonomía en diferentes posicións e superficies.
B4.1.	EFB4.1.2.	Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais.
B4.1.	EFB4.1.3.	Coñece e practica bailes e danzas sinxelas seguindo unha coreografía básica.

Tendo en conta que a actividade física é continuada no espazo tempo e que a mellora da condición física ven determinada por factores externos, será a actitude de superación a que faga evolucionar e reforzar calquera atranco atopado, sendo pois primordial traballar a autoestima e confianza nun mesmo como xeito de mellorar.

5- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.

A continuación preséntanse os estándares de aprendizaxe necesarios para superar a materia, a súa valoración está en porcentaxes e a súa temporalización por trimestres. (Cada trimestre ten un cómputo total do 100%. A ponderación global daría o cómputo final).

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	TEMPORALIZACIÓN	GRADO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	1º trimestre	10%
Participa activamente nas actividades propostas.	1º trimestre	10%
Respecta a diversidade de realidades corporais entre os nenos e nenas da clase.	1º trimestre	10%
Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	1º trimestre	10%
Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos demais.	1º trimestre	10%
Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación en diferentes posturas e posicións, durante un	1º trimestre	15%

tempo determinado.		
Colócase á esquerda -dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento.	1º trimestre	20%
Reacciona ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices axeitadas no tempo e no espazo.	1º trimestre	15%
Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	2º trimestre	10%
Participa activamente nas actividades propostas.	2º trimestre	10%
Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	2º trimestre	10%
Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase	2º trimestre	10%
Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, e intentando axustar a súa realización aos parámetros espazo -temporais.	2º trimestre	10%
Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa realización aos parámetros espazo temporais.	2º trimestre	15%

Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) en diferentes tipos de contornos intentando aplicar os xestos axeitados e utilizando os segmentos dominantes.	2º trimestre	15%
Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa realización aos parámetros espazo temporais.	2º trimestre	10%
Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	2º trimestre	10%
Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	3º trimestre	10%
Participa activamente nas actividades propostas.	3º trimestre	10%
Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	3º trimestre	10%
Representa personaxes, situacións, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.	3º trimestre	10%
Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente e en parellas.	3º trimestre	10%
Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	3º trimestre	10%

Leva a cabo manifestacións artísticas sinxelas en interacción cos compañeiros e compañeiras.	3º trimestre	10%
Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.	3º trimestre	20%
3º trimestre Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.	3º trimestre	10%

6- PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Os procedementos de avaliación serán unha observación inicial sobre a condición física xeral (Ver ANEXO). Posteriormente se realizarán avaliacións das distintas sesións tendendo sempre a realizar unha acción sumativa dos aspectos positivos e tendendo a facer correccións naqueles que sexan negativos. A observación sistemática e continua será unha ferramenta básica, así como sesións específicas para comprobar a consecución dos contidos traballados onde a rúbrica terá un especial protagonismo.

Estes medios de seguimento e avaliación do traballo realizado polo alumno serán similares ante un ensino non presencial. Nesta situación a vídeo conferencia terá unha relevancia importante no proceso de observación directa e as rúbricas seguirán tendo un relevancia moi importante como instrumento avaliativo.

7- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS NA CLASE DE EDUCACIÓN FÍSICA.

Na metodoloxía a empregar salientará que en todo momento o xogo será, na área de Educación Física, o eixe principal no desenvolvemento dos distintos obxectivos previstos para o presente nivel, se ben despois do mencionado anteriormente e coa intención de preservar o distanciamento de seguridade e o non emprego de material común entre outras medidas, no presente curso haberá actividades máis pechadas e dirixidas tal como sesións de pilates para nenos, ioga para nenos e “just dance”, que seguindo a liña de traballo cos contidos propostos, serán o mando directo como base de desenvolvemento. En todo caso as actividades propostas nos diferentes xogos serán por norma xeral non pechadas, é dicir, non eliminatorias para favorecer a participación continua e total do alumnado, fomentando así a non discriminación por calquera condición e permitindo a continuidade activa e participativa de cada un dos alumnos e alumnas.

A metodoloxía a empregar tentará pois favorecer a participación do alumnado, a colaboración do alumnado (observando sempre o distanciamento de seguridade) e a resolución de situacións de xeito individual. O descubrimento guiado, o de ensaio – erro e a resolución de tarefas serán pois metodoloxías dirixidas a acadar os obxectivos previstos nesta programación, aínda que en menor medida.

En canto aos tempos e medios a empregar serán distintos ao de cursos anteriores. O uso da máscara implicaba actividades menos explosivas e que permitan unha recuperación entre actividades, polo que tiñase que ir alternando o traballo aeróbico con actividades de recuperación e descanso.

8- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Os materiais existentes no almacén do pavillón son suficientes en xeral, aínda que durante o curso pasado incrementamos o noso listado utilizando o presuposto anual para o área de Educación Física con balóns de espuma novos, xogos de béisbol, una rede multifuncional, etc.

Ademais do mesmo, empregarán preferentemente materiais alternativos desbotables como xa se indicou no apartado anterior.

Xa non continuaremos a levar a cabo o protocolo COVID-19 de desinfección do material para o uso do material compartido.

Dentro dos recursos existentes terán un papel importante o equipo de son para aquelas actividades de danza e expresión corporal.

9- CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.-

Cara a ter a maior obxectividade preséntase a continuación os criterios de cualificación en porcentaxes:

Comprensión e asimilación de conceptos	25%
Realización e execución das actividades	30%
Respecto polos materiais e instalacións	15%
Esforzo e interese	15%
Cumprimento das normas	15%

10- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

INDICADORES	AVALIACIÓN
Idoneidade das actividades propostas.	En cada sesión realizarase unha valoración de cada actividade e tomarase nota das correccións necesarias.
Idoneidade da metodoloxía empregada nas distintas actividades.	Valoración do grao de comprensión e acción nas actividades realizadas cara a poder realizar as oportunas correccións.
Grao de participación do alumnado na realización das actividades.	Considerarase positivo cando a participación sexa do 100%.
Grao de satisfacción do alumnado na realización das actividades.	Considerarase positivo cando polo menos exista un 90% do alumnado que así o manfeste.
Porcentaxe de superación nas distintas sesións de control e avaliación.	A porcentaxe de superación nunca deberá ser inferior ao 95% do alumnado.

11- DISEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

O deseño da avaliación inicial a igual que as medidas a adoptar están recollidas no apartado de ANEXOS (Avaliación Inicial e Plans de Reforzo).

12- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

O área de Educación Física está aberta a cantas iniciativas deportivas e/ou de xogos poidan xurdir.

Durante os últimos cursos, dada a situación sanitaria deixáronse de realizar , como viña sendo habitual, contactos cos diferentes clubs deportivos da zona.

Xa durante o comezo deste curso que está a comezar retomamos esta colaboración coa finalidade de realizar actividades de exhibicións deportivas para achegar distintas modalidades ao alumnado (por exemplo: balonmán e baloncesto Porriño).

13- MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Coa intención de avaliar a propia programación haberá un protocolo de actuación que será o seguinte:

- Adecuar a programación ao marco temporal.
- Adecuar esta programación ás propias condicións do alumnado en xeral ou específico.
- Adaptar as sesións que desenvolven a programación ás necesidades do alumnado.
- Facer unha valoración por parte do alumnado das actividades desenvolvidas e dificultades atopadas cara ás pertinentes modificacións.

Área de educación artística: Música.

1. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A Través dos contidos e aspectos que nesta programación serán expostos nos puntos que seguen, neste **4º curso de E.P.** traballarase, en maior ou menor medida, na contribución de todas as competencias clave.

- **C. en comunicación lingüística (CCL):** a través do recitado rítmico, traballo de letras de cancións e elaboracións propias de textos rimados, ou non que lles achegarán así tamén á linguaxe poética. A adaptación dos grupos rítmicos a palabras sinxelas faralles tomar conciencia da separación silábica e da clasificación de palabras respecto da súa acentuacións
- **C. Matemática e tecnolóxica (CMCT):** traballando o pulso, o agrupamento de figuras e equivalencias rítmicas. O estudo dos diferentes compases binarios e ternarios, así como a súa subdivisión reforzarán aspectos matemáticos de equivalencias, división...
- **C. social e cívica (CSC):** no traballo grupal, espera de quendas, respecto as producións dos compañeiros/as. Mediante diferentes letras de cancións con mensaxes de igualdade, normas, hábitos saudables, respecto...valorando e respectando as diferentes culturas e os seus patrimonios, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e de oportunidades de homes e mulleres e á non-discriminación de persoas por ningunha causa.
- **Conciencia e expresión cultural (CCEC):** mediante a interpretación, audición e reprodución de cancións, danzas da nosa comunidade e doutras culturas. Escoitando e aprendendo a música culta mediante a participación activa, fomentando o interese pola música dos nososdevanceiros
- **C. para aprender a aprender (CAA):** adquirindo por unha banda, unha maior confianza en aquilo que pode facer por si mesmo e por outra a motivación para seguir aprendendo. Propiciarase para isto, situación que potencien a devandita motivación que o alumnado xa sente de xeito natural ante o feito sonoro.
- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor(CSIEE):** creando e improvisando esquemas rítmicos, melódicos e textos axeitados a debuxos melódicos previamente dados. Creando letras e melodías sexa de forma “analóxica” ou ben con axuda de recursos tecnolóxicos. Desenvolver a confianza en si mesmos mediante as dramatizacións e as coreografías (en grupo), ademais de fomentar o espírito de superación nas actividades individuais, grazas aos eloxios e ánimos de compañeiros e mestres.
- **C. Dixital (CD):** neste curso académico toma especial relevancia neste nivel de 4º curso esta competencia pola súa importancia na situación especial que estamos a vivir. A piques de converterse en grupo E-dixgal, este alumnado conta con suficiente dominio tecnolóxico para o traballo autónomo na aula virtual, sen precisar axuda externa.

2 .RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. ESCOITA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ d ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de distintos estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. ▪ B1.2. Asistencia a representacións musicais e comentario posterior. ▪ B1.3. Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras. ▪ B1.4. Audición e análise de obras musicais de distintas características e procedencias. ▪ B1.5. Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa cultura e doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.1.3. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.1.4. Identifica e valora as manifestacións artísticas propias de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre. ▪ B1.7. Acento e pulso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano e mezzoforte; dinámica e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>reguladores).</p> <ul style="list-style-type: none"> B1.9. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e instrumentais (dúo, trío, cuarteto, orquestra e banda). B1.10. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4. 		<ul style="list-style-type: none"> EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais. EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCEC CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> j d o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Instrumentos: clasificación tradicional (vento, vento-madeira, vento-metal, corda percutida, fricciónada e punteada, e percusión determinada e indeterminada). B1.12. Instrumentos da orquestra: achegamento á súa colocación. B1.13. Instrumentos da cultura galega e doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, amosando interese por coñecer instrumentos doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> EMB1.4.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. EMB1.4.2. Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión. EMB1.4.3. Procura información, organízala e preséntala sobre a música e os instrumentos doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC CAA CCEC CCEC CAA CSIEE CD
<ul style="list-style-type: none"> j i 	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias, ternarias e rondó. B1.15. Uso de aplicacións informáticas educativas sinxelas para a análise e a produción musical. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical, así como rexistros e aplicacións informáticas para a análise e a produción musical. 	<ul style="list-style-type: none"> EMB1.5.1. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela. EMB1.5.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e representa graficamente a súa estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC CAA CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> EMB1.5.3. Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EMB1.5.4. Utiliza aplicación informática para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD
BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL				
<ul style="list-style-type: none"> j b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. B2.2. Uso dos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas. B2.3. Rexistro gravado da interpretación feita e posterior análise e comentario. B2.4. Coordinación e sincronización individual e colectiva na interpretación: simultaneidade, sucesión e alternancia. B2.5. Ditados rítmicos con figuras de negra, branca, redonda e corchea e os seus silencios en compases binarios e ternarios. B2.6. Ditados melódico-rítmicos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, así como valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EMB2.1.4. Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas. ▪ B2.8. Creación de pequenas melodías e acompañamentos sinxelos de melodías dadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Explorar estruturas musicais e seleccionar e combinar ideas musicais dentro de estruturas sinxelas entre varias dadas, co obxectivo de crear un produto musical propio, individual ou grupal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB2.2.1. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e manexados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB2.2.2. Aмосa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito. ▪ B2.10. Sonorización de imaxes, vídeos ou representacións dramáticas usando distintos materiais instrumentos e dispositivos electrónicos. ▪ B2.11. Invención e construción dun instrumento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB2.3.1. Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB2.3.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSIEE
BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. ▪ B3.2. Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións e como forma de interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN MUSICAL)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> o 	inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva. <ul style="list-style-type: none"> B3.4. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas. 	doutras culturas.	<ul style="list-style-type: none"> EMB3.2.2. Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EMB3.2.3. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSC

3. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIAL

BLOQUE 1: A ESCOITA

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
▪ EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	Segundo trimestre	50%
▪ EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	Segundo trimestre	50%
▪ EMB1.1.3. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	Terceiro trimestre	50%
▪ EMB1.1.4. Identifica e valora as manifestacións artísticas propias de Galicia.	Terceiro trimestre	30%
▪ EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	Terceiro trimestre	50%
▪ EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.4.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.4.2. Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.	Segundo trimestre	50%
▪ EMB1.4.3. Procura información, organiza e presenta sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.5.1. Establece unha relación entre o que escoita e representa nun musicograma ou nunha partitura sinxela.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.5.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e representa graficamente a súa estrutura.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB1.5.3. Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	Terceiro trimestre	30%
▪ EMB1.5.4. Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical.	Terceiro trimestre	

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
▪ EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	Segundo trimestre	50%
▪ EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	Terceiro trimestre	50%
▪ EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento.	Terceiro trimestre	50%

▪ EMB2.1.4. Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar.	Terceiro trimestre	50%
▪ EMB2.2.1. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e manexados.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB2.2.2. Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	Terceiro trimestre	60%
▪ EMB2.3.1. Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	Terceiro trimestre	30%
▪ EMB2.3.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	Terceiro trimestre	50%

ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	TEMPORALIZACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN
▪ EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións e como forma de interacción social.	Segundo trimestre	50%
▪ EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB3.2.2. Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	Terceiro trimestre	40%
▪ EMB3.2.3. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	Terceiro trimestre	50%

BLOQUE 3: MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA

3.1 MÍNIMOS ESIXIBLES

- Recoñece no pentagrama as notas da escala de DoM e as figuras ritmicas básicas (redonda, branca, negra, os seus silencios e a corchea (soa ou en grupo de dúas).
- Interpreta esquemas rítmicos coas figuras musicais básicas traballadas (redonda, branca, negra, os seus silencios, e corcheas).
- Coñece o valor do silencio en contraposición ao son e é quen de identificalo como elemento privilexiado para a súa relación cos demais, especialmente nas actividades musicais de grupo.
- Descubre as posibilidades do movemento do propio corpo a través do baile libre e a través da danza escolar desenvolvendo a percepción espacial..
- Interpreta cancións adaptadas á súa tesitura, de xeito colectivo acompañadas de xestos e movementos.
- Clasifica en familias algún dos principais instrumentos da orquestra(violín, violonchelo contrabaixo, frautatraveseira, clarinete, trompeta, tuba, arpa, timbais. pratos e xilófono.

- Coñece os nomes dos instrumentos escolares de láminas: carillóns, xilófonos e metalófonos, as súas formas, os seus sons a través da súa manipulación e de diferentes audicións

4. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os procedementos de avaliación estarán dirixidos a acadar a maior información posible, clara e concreta sobre o proceso individual de aprendizaxe do alumnado.

Empregaranse polo tanto:

- **Observación sistemática.**
- **Probas orais.**
- **Rexistro e valoración dos traballos do alumnado, tanto individuais como os colectivos.**
- **Realización de probas escritas (fichas e traballos diarios)**
- **Gravacións de sesión de práctica instrumental, vocal ou de danza para o seu posterior análise.**
- **Rúbricas e listas de control.**

Durante o curso usaremos un sistema de **avaliación continua**, consistente na corrección das tarefas diarias realizadas en cada bloque de contidos. Esta avaliación considerámola moi significativa e enriquecedora, xa que son os propios alumnos os que se decatan dos seus erros ao momento podendo deste xeito auto corrixirse.

Na avaliación trimestral teremos en conta os seguintes aspectos:

- Actitude do alumno e o esforzo influíndo na cualificación final, aínda que primarán o grao de consecución dos obxectivos e competencias clave dentro de cada área.
- Aptitude individual de cada alumno. O titor ou titora valorará a aptitude despois da observación diaria e sistemática e das distintas probas aplicadas. Favorecerase o esforzo e o traballo diario de cada alumno e farase un reforzo positivo para aqueles alumnos que carezan de certas aptitudes musicais.
- Coñecementos adquiridos dándolle prioridade a aqueles contidos relacionados cos obxectivos mínimos desta área. Destacamos os coñecementos adquiridos a través do razoamento, abstracción, dedución, síntese e resumo pasando a un segundo plano a aqueles adquiridos a través da memorización.
- Procedementos de traballo. Insistiremos nunha boa organización, orde e limpeza nos traballos varios realizados dentro da aula (cartolina, folios, traballos grupais, uso das novas tecnoloxías, etc.) observando o grao de interese e motivación de cada alumno tanto a nivel individual como grupal.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

PEDAGOXÍAS MUSICAIS EMPREGADAS E ASPECTOS A TRABALLAR:

- **Metodoloxía Dalcroze:**
  - Coordinacións globais simples e estruturadas
  - Xogos rítmicos e improvisatorios
- **Metodoloxía Orff – Wuytack:**
  - Uso da linguaxe como base rítmica - Prosodias rítmicas
  - Esquemas de percusión corporal
  - Instrumentos de láminas e pequena percusión.
  - Movemento libre e danzas populares.
  - Audición - Musicogramas: traballo da forma, instrumentos...
- **Metodoloxía Willems:**

- Calidades do son – diagramas pancromáticos.
- Xogos sonoros, localizacións, identificacións.
- **Metodoloxía Kodaly:**
  - Solfeo silábico
  - Fononimia
  - A voz e a canción como xeradoras do movemento

Neste curso de 4º de Educación Primaria e contando coa competencia dixital do alumnado deste nivel empregarase a aula virtual do centro para os seguintes aspectos:

- Envío por parte da docente da programación semanal do curso indicado. Aquí figurarán actividades de retorno para ser corrixidas e avaliadas, enlaces e documentos informativos, de visión previa á realización de diferentes exercicios.
- Envío por parte do alumnado de exercicios indicados pola docente, tanto de tipo escrito como audiovisual.
- Emprego dos recursos que existen na nosa páxina web, como información de reforzo ou ampliación.
- Ante todo promoverase unha metodoloxía activa que promova a inquietude e interese do alumnado nunha ensinanza que, sendo non presencial dificulta a interacción e o traballo cooperativo.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Encerado vileda
- Instrumental Orff, PAI e PAD (instrumentos de láminas)
- Partituras grupo instrumental Orff.
- Teclado electrónico,
- Campás e tubos sonoros de cores.
- Instrumentos de corda, vento ou percusión que traia o propio alumnado.
- Musicogramas en formato impreso e interactivos
- Láminas de ilustración de instrumentos, figuras rítmicas, danzas etc.
- Cartas cos instrumentos (por familias)
- Materiais de refugallo: tubos, latas, corda, area, pedras...
- Vaso plástico e pauciños chineses.
- Lápicos, pinturas de cores, cartolinas (de uso individual ou en pequenos grupos)
- PC, canón e pantalla táctil presente nas aulas.
- Recursos interactivos.

7. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNO

ESCOITA	20%
RITMO E MOVEMENTO	20%
INTERPRETACIÓN VOCAL	20%
FICHAS E TRABALLOS DE INVESTIGACIÓN/PESCUA	20%
ACTITUDE (esfuerzo, participación e interese)	20%

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PRÁCTICA DOCENTE

Nas sesións de avaliación serán revisados os proceso de ensinanza e a práctica docente en relación coa adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos da etapa e co desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación incluírá os seguintes aspectos:

- Valoración dos resultados xerais do grupo.
- Valoración do **proceso de ensinanza-aprendizaxe**: medidas de **atención a diversidade** aplicadas, fomento do **traballo en equipo** e **coordinación** do equipo **docente**.
- Planificación** adecuada das **actividades**: número, secuenciación, temporalización, nivel de dificultade e interese amosado polo alumnado (souben motivalo).
- Os procedementos e instrumentos de avaliación.
- Grao de desenvolvemento das competencias clave e logro de estándares de aprendizaxe.
- Metodoloxía** empregada e **recursos**: grao de adecuación, atractivos, suficientes

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Nas Instrucións do 30 de xullo de 2020, no seu punto 4, especificábase que:

- Na atención ao alumnado con NEAE, coidarase que todo o alumnado teña acceso ao proceso ensinanza e aprendizaxe en calquera dos escenarios presentes e asegurárase a súa participación e implicación no desenvolvemento das accións educativas.
- Atenderase aos diferentes modos que ten o alumnado de percibir e expresar a información para garantir a comprensión e a comunicación da mesma así como o axuste, de medios, tempos, instrumentos ou procedementos de avaliación, as súas circunstancias
- Deseñaranse e desenvolveranse plans de recuperación dos aspectos curriculares afectados pola suspensión da actividade lectiva presencial no curso 2019/2020, incluíndo neles as medidas de atención a diversidade en xeral e en particular as referidas ao alumnado con NEAE.

Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo cooperativo e de equipo.

Algunha das medidas ordinarias que se poderán poñer en marcha unha vez que se detecten as dificultades, son as que seguen:

- **Reforzo Educativo:** no contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- **Adaptación dos tempos, instrumentos ou procedementos** de avaliación: para dar resposta ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- **Programas de enriquecemento curricular:** destinado ao alumnado talentoso ou de altas capacidades con avaliación psicopedagóxica do servizo de orientación do centro que así o determine, que non foi obxecto de flexibilización.
- **Metodoloxía:** empregaranse de forma prioritaria as metodoloxías que promovan a inclusión do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, como o aprendizaxe por proxectos.
- **Programas específicos personalizados:** levaranse a cabo cando se detecten diferentes problemáticas de tipo individual e contando coa colaboración das familias, como por exemplo, o programa de adquisición de hábitos de traballo na casa ou outros que se elaboren ante determinados problemas de disciplina.
- **Aplicación no recollido nos protocolos de TDAH, TEA, altas capacidades, dislexia ...** cando sexa preciso.

Neste cuarto curso de Educación Primaria atopamos un alumno que chegou a mediados do curso pasado procedente de Venezuela. Na súa avaliación inicial concluíuse que carece de coñecementos previos de notación musica (rítmica e melódica) e recoñecemento instrumental a pesar de amosar un moi bo oído musical e altura sonora.

Conviven nestes grupos (A e B) alumnado con diferentes problemáticas, TDAH e asperger para os cales se modifican os procedementos e os tempos en función da súa necesidade.

10. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA MECANISMOS DE REVISIÓN

Para a avaliación do **proceso de ensinanza e a propia práctica docente**, teranse en conta os seguintes aspectos, sendo o 1 conseguido e o 2 pouco conseguido.

Indicadores		1	2
Alumnado	Adecuación da programación ao contexto de centro e aula.		
	Organización e funcionamento do grupo de clase.		
	Resposta á diversidade do alumnado.		
	Consecución das finalidades sintetizadas na programación.		
	Funcionalidade da metodoloxía adoptada.		
	Emprego de recursos da aula e do centro.		
	Proposta de actividades adecuada e motivadora.		

	Eficacia dos procesos de avaliación (inicial e continua).		
	Funcionalidade dos procedementos e instrumentos de avaliación.		
Equipo docente	Funcionalidade das reunións de coordinación.		
	Utilidade das informacións intercambiadas relevantes ao alumnado para o exercicio das funcións docentes.		
	Funcionalidade e utilidade das reunións de avaliación.		
	Prevenición, seguimento e detección de problemas e dificultades.		
	Precisión de informacións, proposta e execución de recursos e medidas para dar resposta á diversidade do alumnado.		

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓNS AO PLAN TIC

Neste cuarto curso de Educación Primaria a contribución ao plan Tic está limitado aos seguintes aspectos:

- Coñecemento do funcionamento da aula virtual do centro onde atoparán aspectos traballados durante as sesións de música.
- Emprego habitual da páxina web do cole durante as clases xa que alí hai traballos realizadas pola mestra especialista ou ben polo alumnado para traballar diferentes contidos desta materia. O alumnado deste primeiro curso realizará diversos traballos para a súa posterior visualización na páxina web.
- Gravación mediante o programa Audacity de audios para montaxe de audio - libros de diferentes compositores.
- Traballo na PDI (ou outro tipo de pizarra interactiva que posúa o aula).

Área de Relixión

Área de Relixión

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta no currículo, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquiera as competencias axeitadas.

Comunicación lingüística

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- Interactuar coa natureza de xeito respectuoso e desenvolver bos hábitos de saúde.
- Recoñecer a importancia da ciencia e confrontalas ás mostras de fe.
- Identificar elementos matemáticos (números simbólicos da Biblia, citas bíblicas...)

Competencia dixital

- Empregar distintas fontes para a busca de información(CD, DVD, internet,...)
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecementos.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Aprender a aprender

- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente,...
- Desenvolver estratexias responsables nos traballos individuais e grupais.

Competencias sociais e cívicas

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia desenvolvendo a capacidade de diálogo.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa nas distintas tarefas da aula.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos da sociedade.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

Conciencia e expresións culturais

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.

- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético e limpeza.

3. Relación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

3.1. Obxectivos.

1. Afondar no pecado humano a través de relatos das relixións antigas.
2. Recoñecer a importancia do perdón para a felicidade.
3. Comprender a singularidade do perdón de Deus.
4. Ler e recoñecer historias bíblicas onde Deus promete o Mesías.
5. Traballar e comprender as parábolas do perdón.
6. Valorar a sensibilidade de Xesús polos máis necesitados.
7. Recoñecer o cumprimento da vontade do Pai na paixón e morte de Xesús.
8. Comprender como Deus concede o perdón a través do sacramento da Reconciliación.
9. Recoñecer os signos da Eucaristía.
10. Recoñecer na Coresma un tempo penitencial.

3.2. Contidos.

Bloque 1. O sentido relixioso do home

- A experiencia do pecado nos relatos das relixións antigas.
- O perdón como necesidade do ser humano.

Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia

- O relato do pecado orixinal: o home quere suplantar a Deus.
- Deus está sempre disposto ao perdón.
- Deus fiel promete un Mesías.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

- O perdón de Deus: accións e parábolas de Xesús.
- Amizade e preferencia de Xesús polos máis débiles e necesitados.
- Xesús cumpre a vontade do Pai: paixón e morte de Xesús.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- O sacramento da Reconciliación.
- A celebración da Eucaristía.
- A Coresma: tempo penitencial.

3.3. Avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	PERFIL COMPETENCIAL .Contribución á adquisición das competencias clave						
		CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
Descubrir nos relatos das relixións antigas a experiencia do pecado humano.	Localiza e describe situacións de pecado descubertas nos relatos das relixións antigas.	x	x			x		x
Identificar a necesidade do perdón para ser feliz.	Lembra e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.				x	x		
Identificar a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos.	Descobre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos.	x	x			x		
Aprender e lembrar historias bíblicas nas que Deus promete o Mesías.	Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.	x			x	x		x
Comprender o significado dalgunhas parábolas do perdón.	Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo.	x			x		x	
Memoriza algunha das accións onde Xesús concede o perdón.	Visualiza, en obras de arte, escenas de perdón e explícaas.	x		x		x		x
Comprender e apreciar que, na súa paixón e morte, Xesús está a cumprir a vontade do Pai.	Secuencia escenas da Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.	x	x		x			x
Explicar que a través do sacramento da penitencia Deus concede o perdón.	Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón.	x			x	x		
Diferenciar signos e momentos da celebración eucarística.	Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.		x		x			x

4. Aprendizaxes imprescindibles para a adquisición das competencias clave.

As aprendizaxes imprescindibles están recollidas no epígrafe anterior.

5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable da temporalización e grao mínimo de consecución para superar a materia.

5.1. Temporalización.

Os distintos contidos a traballar pertencentes aos diferentes bloques figuran no epígrafe 3.2.

1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
Bloque 1 -2	Bloque 3	Bloque 4
O sentido relixioso do home A revelación: Deus intervéen na historia.	Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación	Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

5.2. Mínimos esixibles.

- ✓ mbra e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.
- ✓ Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.
- ✓ Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo.
- ✓ Secuencia ordenadamente escenas da Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.
- ✓ Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.

6. Procedementos e instrumentos de avaliación

Os procedementos e instrumentos de avaliación serán os que se describen a continuación:

- Valoración e presentación dos traballos realizados en calquera soporte.
- Probas orais e intervencións presenciais.
- Observación diaria do traballo desenvolvido na aula.
- Portafolios.
- Debate

7. Concrecións metodolóxicas da materia.

A metodoloxía levada a cabo será activa e participativa. Esta é unha metodoloxía que favorece a interacción entre iguais xa que moitas das actividades esixen a cooperación entre eles.

- Desenvolverase unha metodoloxía activa, creativa e participativa, que combina as actividades individuais coas do grupo, e a aprendizaxe real dos contidos coa súa aplicación práctica á vida diaria.
- Promover o protagonismo do alumnado mediante lecturas en voz alta, presentación en público dos traballos, exposición dos contidos, autoavaliacións, etc.

Combinaránse as clases teóricas por parte da mestra coa realización práctica das actividades por parte dos alumnos. As distintas actividades realizaránse no gran grupo, pequenos grupos e individuais. Coas de grupo farase unha posta en común.

8. Materiais e recursos didácticos.

Ademais das fichas e materiais dixitais ofertados pola mestra, os alumnos/as contarán cunha libreta onde irán recollendo e plasmando os seus traballos.

O traballo dalgunhas unidades completarase con murais e pósters xa creados, algún vídeo, relatos, poemas, traballos de expresión plástica,....

Os materiais que usaremos serán: fotocopias, libreta, Biblia infantil, diccionario, películas, parábolas, lápices varios, pinturas, gomas, afialápices, papeis varios de manualidades, tesoiras, pegamento, material de refugallo e algún soporte informático.

9. Criterios de cualificación.

Os **criterios de cualificación** aplicados na área serán:

Presentación de traballos ----- 50%

Actitudes fronte a materia ----- 30%

Preguntas orais ----- 20%

A **cualificación final** vaise obter mediante unha media ponderada, xa que será avaliación formativa, global e continua.

1ª avaliación – 20%   2ª avaliación -- 35%   3ª avaliación -- 45%

ÁREA DE INGLÉS

ÍNDICE

1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE.
2. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.
3. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.
4. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA.
5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.
6. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.
7. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.
8. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
10. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.
11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR.
12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,		ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	QUINTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORAIS					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<p>B1.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uso do contexto visual e non verbal e dos coñecementos previos para a formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar, sobre o tema ou a situación, transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. – Identificación da tipoloxía de textos emitidos en diferentes situacións de comunicación (rima, canción, exposición, descrición, diálogo...), adaptando a comprensión ao mesmo. – Interpretación das ideas principais expresadas en mensaxes orais de progresiva complexidade, como instrucións ou explicacións e interaccións orais ou gravacións en soporte audiovisual e informático para extraer información global ou dalgún detalle concreto. – Repetición, memorización 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender a idea global e a información máis importante en textos orais moi breves, con estruturas simples e coñecidas cun léxico de uso moi frecuente e conectados cos propios intereses e coas propias experiencias do alumnado, articulados con claridade e transmitidos de viva voz ou por soportes multimedia que non distorsionen a mensaxe. ▪ B1.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral e a información mais importante do texto. ▪ B1.3. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos nos diferentes contextos comunicativos de forma significativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (xogos de ordenador, peticións, instrucións) sobre temas do seu interese, expresados con claridade e que contén con apoio visual en soporte papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.3. Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>comprensiva e observación de modelos para a adquisición do léxico, rutinas e expresións cotiás da lingua estranxeira.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación de informacións específicas en textos orais variados emitidos en diferentes situacións de comunicación. – Seguimento verbal e non verbal de mensaxes orais de progresiva complexidade en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. – Desenvolvemento de actitudes e estratexias de cooperación e respecto en situacións de aprendizaxe compartida que faciliten interaccións orais en grupo para a realización de 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.4. escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,		ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	QUINTO	
	tarefas na aula. <ul style="list-style-type: none"> ■ B1.2. Patróns sonoros, rítmicos, de entoación e acentuación básica: identificación progresiva de aspectos fonéticos, do ritmo, da entoación e da acentuación básica da lingua estranxeira como aspectos fundamentais para a comprensión de breves textos orais. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB1.5. Aмосa interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CSC 	
BLOQUE 2. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORAIS					
<ul style="list-style-type: none"> - b - c - i 	<ul style="list-style-type: none"> - B2.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> ■ ■ ■ ■ ■ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Interactuar en situacións reais ou simuladas sinxelas de comunicación sobre temas dos seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, usando expresións e frases feitas de uso frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos (and/or/then/but). ■ B2.2. Participar de forma activa e cooperativa en situacións funcionais de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB2.1. Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL 	

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Planificación: <ul style="list-style-type: none"> ■ Concibir a mensaxe con claridade e practicala varias veces, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. ■ Iniciarse na adecuación do texto á persoa destinataria, contexto e canle, aplicando a estrutura de discurso adecuados a cada caso. ■ Execución: <ul style="list-style-type: none"> ■ Expresarse oralmente en situacións reais ou simuladas con progresiva autonomía, eficacia e complexidade das expresións utilizadas. ■ Apoiarse nos coñecementos previos, sobre o tema ou a situación transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira, para participar activamente en situacións 	<p>que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou temas do seu interese cunha pronuncia axeitada e empregando as convencións propias do proceso comunicativo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B2.3. Valorar a lingua estranxeiras como instrumento de comunicación. ■ B2.4. Producir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e de uso diario. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais. ■ PLEB2.3. Aмосa unha actitude de escoita atenta. ■ PLEB2.4. Produce textos orais propios, sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas, dramatizacións) utilizando distintos soportes multimedia. – PLEB2.5. Recordas as ideas principais dun texto escoitado e fai un resumo breve sobre o mesmo. ■ PLEB2.6. Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CCL ■ CSC ■ CCL ■ CD ■ CSC ■ CCL ■ CSC

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>funcionais, previamente preparadas e ensaiadas, de comunicación adecuadas á idade do alumnado e aos seus intereses.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). ■ Recoñecer e usar léxico, formas e estruturas básicas orais coñecidas e propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente traballadas. ■ Manter conversas cotiás e familiares sobre temas coñecidos en situacións de comunicación predicibles. ■ Participar en interaccións orais en situacións reais ou 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB2.7. Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>simuladas a través de respostas verbais e non verbais que esixan elección entre un repertorio limitado de posibilidades, en contextos progresivamente menos dirixidos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Producir textos orais cotiáns de índole diversa tendo en conta tanto elementos lingüísticos como extralingüísticos, dicindo ou lendo en voz alta para toda a clase textos breves de realización propia. ■ Participar activamente en intercambios lingüísticos orais breves, previamente traballados en grupo, para expresar as necesidades de comunicación máis inmediatas. ■ Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación. <p>– B2.2. Patróns sonoros, rítmicos, de entoación e de acentuación básica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Uso progresivo das normas que regulan a interacción oral. ■ Pronuncia comprensible, ritmo, entoación e acentuación adecuados, tanto na interacción e expresión oral como na recitación, dramatización ou lectura en voz alta. ■ Dominio progresivo de aspectos fonéticos básicos, de ritmo e entoación para a produción de textos breves orais, a través do xogo e da expresión corporal e musical. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB2.8. Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais comprensibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CAA

	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	QUINTO
BLOQUE 3. COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<p>B3.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Activación dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema do texto que se vai traballar e formulación de hipóteses sobre o seu contido e contexto. ▪ Identificar elementos icónicos, títulos e facer unha primeira anticipación e hipótese sobre o contido de textos escritos breves do seu interese e adaptados á súa idade. ▪ Deducir o significado de palabras e expresións non coñecidas de palabras clave do texto, relacionadas cos e coas personaxes e co contexto a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións. ▪ Recoñecer textos breves, propios ou alleos de situacións cotiás próximas á súa experiencia como invitacións, felicitacións, notas, carteis... ▪ Recoñecer o léxico, formas e estruturas breves escritas propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente utilizadas. ▪ Captación da idea global e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar o tema e comprender o sentido xeral e as ideas principais en textos escritos sinxelos de temas previamente traballados de forma oral e cun léxico cotián de interese para o alumnado e que conte con apoio visual en soporte papel ou dixital. ▪ B3.2. Recoñecer as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, e as ideas principais en textos escritos sinxelos. ▪ B3.3. Discriminar patróns gráficos e recoñecer os significados e intencións comunicativas básicas que expresen pausas, exclamacións e interrogacións. ▪ B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (punto e coma), así como os símbolos frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> – PLEB3.1. Comprende información básica escrita en notas, tendas e medios de transporte, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral. ▪ PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con apoio visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade. ▪ PLEB3.4. Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora. ▪ PLB3.5. Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca da aula para a súa lectura autónoma, acordes á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento. ▪ PLB3.6. Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan e compróbaas. ▪ PLEB3.7. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL ▪ CCL ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA

	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	QUINTO
	<p>identificación de elementos específicos en textos escritos situacións cotiás próximas á experiencia, con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos do contexto.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Lectura menos guiada e comprensión de diferentes textos sinxelos, en soporte papel e dixital, adaptados á competencia lingüística 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB3.8. Aмосa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CSIEE

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>do alumnado, para utilizar información global e específica, no desenvolvemento dunha tarefa, proxecto ou para gozar da lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Usar progresivamente o dicionario bilingüe, biblioteca da aula e as tecnoloxías da información e da comunicación para ler (webs infantís e xuvenís, programas multimedia, correo electrónico). ■ B3.2. Padróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: <ul style="list-style-type: none"> ■ Recoñecemento dos signos de puntuación elementais. ■ Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións analíticas grafía-son, coñecemento dalgunhas irregularidades específicas propias da lingua estranxeira.. ■ Recoñecemento de símbolos de uso frecuente: €, £ @. 		<p>– PLEB3.9. Aмосa interese pola corrección, ortografía básica, puntuación e presentación dos textos escritos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.	
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO		
BLOQUE 4. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS		<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ i <p>B4.1. Estratexias de produción:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Planificación: ▪ Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, dramatizacións ... ▪ Usar, de forma progresivamente autónoma, estratexias básicas de produción de textos (a quen vai dirixido, qué se quere dicir e como se vai organizar a información), así como a elaboración pautada dun borrador ou a revisión do texto para a súa corrección. ▪ Usar progresivamente o dicionario bilingüe e outros materiais de consulta en soporte papel ou dixital adecuados á idade do alumnado. ▪ Execución: ▪ Producir a mensaxe escrita con claridade, utilizando expresións e frases coñecidas, atendendo á persoa destinataria, ao tipo de texto e á finalidade, tanto en soporte papel como dixital. ▪ Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual e bilingüe do alumnado, biblioteca de aula e materias dixitais para reproducir mensaxes escritas sinxelas. ▪ Apoiarse nas palabras e frases coñecidas previamente en interaccións orais e de lectura. ▪ Seleccionar e empregar o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Elaborar textos sinxelos propios, compostos de frases simples illadas, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles. ▪ B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos. ▪ B4.7. Usar ferramentas informáticas para completar actividades preelaboradas polo persoal docente, realizar sinxelas presentacións e transmitir información. ▪ B4.8. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección frases curtas que utiliza normalmente ao falar, cunha ortografía aceptable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.1. Elabora textos sinxelos relacionados con temas da súa vida cotiá, experiencias e actividades na aula, traballados previamente de forma oral. ▪ PLEB4.2. Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas. ▪ PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas, avisos). ▪ PLEB4.4. Aмосa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita. ▪ PLEB4.6. Produce mensaxes escritas breves: notas e avisos, instrucións ou normas, cartas, felicitacións, carteis, folletos, cómics o descripcións de lugares, gustos ou afeccións) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>léxico adecuado ao tema e usar algún recurso cohesivo para non repetir palabras.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Elaborar informacións en ficheiros, libríños... textos breves escritos afíns aos seus intereses e experiencias, cunha intención comunicativa. ■ Reproducir a forma gráfica certas palabras en situacións comunicativas, sen modelos dados, a través de hipóteses ou tratando de recordar a súa forma. ■ Utilizar a lingua estranxeira en mensaxes escritas como recordatorio visual e para á aprendizaxe de novas palabras e expresións (carteis para identificar os obxectos e os espazos da aula, calendario, normas de xogos, cartafol colectivo...). ■ Usar as tecnoloxías da información e a comunicación para producir textos e presentacións, recompilar e transmitir información. ■ B4.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: <ul style="list-style-type: none"> ■ Uso dos signos de puntuación elementais (interrogación, exclamación). ■ Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións analíticas grafía-son, coñecemento dalgunhas 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB4.7. Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en parella seguindo o modelo traballado (elaboración dunha enquisa, SMS, correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna inmediatea ...). ■ PLEB4.8. Uso do dicionario bilingüe e doutros materiais de consulta para a elaboración de textos. ■ PLEB4.9. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CAA ■ CCL ■ CAA ■ CCL

P	1. RELACIÓN DE OBOECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	irregularidades específicas propias da lingua estranxeira. <ul style="list-style-type: none"> ■ Recoñecemento de símbolos de uso frecuente: €, £ @. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB4.10. Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL
BLOQUE 5. COÑECEMENTO DA LINGUA E CONSCIENCIA INTERCULTURAL				

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,		ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	QUINTO	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, países e comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ▪ Coñecemento dalgunhas similitudes e diferenzas nos costumes cotiáns e uso das formas básicas de relación social entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. ▪ Actitude positiva sobre a propia capacidade para aprender unha lingua estranxeira e disposición para superar as dificultades de aprendizaxe. ▪ Interese por establecer contactos e comunicarse con falantes da lingua estranxeira ou doutras linguas a través dos medios que nos proporcionan as tecnoloxías da comunicación. ▪ Actitude positiva cara a realidade plurilingüe e multicultural da súa contorna. ▪ B5.2. Funcións comunicativas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Establecemento de relacións sociais: saudar, agradecer, despedirse, dirixirse aos demais. ▪ Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais dun mesmo/a e dos e das demais. ▪ Realización de preguntas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos e significativos e aplicar progresivamente os coñecementos adquiridos sobre estes, a unha comprensión adecuada do texto oral e escrito. ▪ B5.2. Amosar curiosidade pola lingua e pola súa cultura. ▪ B5.3. Amosar interese en participar en actividades individuais, así como respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. ▪ B5.3. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos. ▪ B5.4. Obter e dar información persoal máis detallada, aparencia física, afeccións... en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. ▪ B5.5. Expresarse en tempo presente e pasado simple, afirmativa e negativa, 1ª e 3ª persoa... ▪ B5.6. Expresar nocións básicas relativas a accións cotiás, de lecer... ▪ B5.7. Expresar e identificar a existencia de seres vivos ou obxectos. ▪ B5.8. Describirse fisicamente, achegando información complementaria, a si mesmo/a ou a outra persoa. ▪ B5.9. Expresa e comprende indicacións e ordes. ▪ B5.10. Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel. ▪ B5.11. Utiliza as estruturas sintácticas de progresiva dificultade (p. e. enlazar frases sinxelas con conectores (and, or, then but), pero adecuándoas aos propósitos comunicativos. ▪ B5.12. Recoñecer estruturas sintácticas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente. ▪ PLEB5.2. Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura. ▪ PLEB5.2. Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. ▪ PLEB5.3. Inicia e remata as interaccións adecuadamente. ▪ PLEB5.4. Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos. ▪ PLEB5.5. Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación... ▪ B5.6. Expresa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer... ▪ PLEB5.7. Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA 	

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>respostas sinxelas sobre a procedencia e nacionalidade dun mesmo/a e doutra persoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Descrición de si mesmo/a. ■ Realización de preguntas e respostas curtas en tempo presente e pasado. ■ Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións habituais, actividades diarias, de lecer etc. ■ Descrición, en primeira persoa en afirmativa e negativa, de accións cotiás no pasado. ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala. ■ Expresión de instrucións habituais e indicacións de dirección, en afirmativa e negativa. ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas en primeira e terceira persoa de singular, para describir accións que se realizan no mesmo instante no que un fala. ■ Expresión de existencia. ■ Realización de preguntas sobre a existencia de algo. ■ Expresión da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa en 	<p>básicas e os seus significados asociados.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B5.13. Mostrar un control dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado. ■ B5.14. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en situacións comunicativas sinxelas da vida da aula ou fóra dela. ■ B5.15. Recoñecer un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas súas experiencias. ■ B5.16. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).) ■ B5.17. Indagar a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identificar semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB5.8. Describe con máis detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións... de si mesmo/a e doutra persoa. ■ PLEB5.9. Expresa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula. ■ PLEB5.10. Diferenza preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información. ■ PLEB5.11. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e persoa, e usa correctamente os nexos básicos. ■ PLEB5.12. Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula. ■ PLEB5.14. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CAA ■ CCL ■ CAA ■ CCL ■ CCL ■ CAA ■ CCL ■ CAA

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<p>afirmativa e negativa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Expresión da información en afirmativa e negativa e formulación das correspondentes preguntas. ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os días da semana, os meses e o tempo atmosférico, a hora, a data eta. ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas indicando a identificación e localización de persoas, de obxectos e de lugares... ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas en relación a operacións de compravenda. ■ Formulación de preguntas e respostas sinxelas en relación á cantidade. ■ Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os gustos e preferencias. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB5.15. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas. ■ PLEB5.16. Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CAA ■ CCL ■ CSC

P	1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN,	ESTÁNDARES	DE APRENDIZAXE E	COMPETENCIAS CLAVE.
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA	CURSO	QUINTO	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realización de preguntas e respostas sobre a habilidade. ■ Expresión de habilidades e capacidades en afirmativo e negativo. ■ Formulación de preguntas e respostas sobre a vestimenta. ■ Descrición de persoas, plantas e animais. ■ Expresión de desexos. ■ Formulación de preguntas sobre o desexo. ■ Expresión de instrucións. ■ Preguntas e respostas sobre petición e ofrecemento de axuda. ■ B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas: <ul style="list-style-type: none"> ■ (What's your name?, My name is, How old are you?, I'm, 'm (bored), What's your favourite (sport)? My favourite (sport) is..., (What's his/her favourite (subject)? His/her favourite (subject) is..., When is your birthday? My birthday is on (August 2nd)...). ■ Expresión de sorpresa, agrado... (What fun!; How nice!...). ■ Preguntas e respostas sinxelas sobre a procedencia e nacionalidade dun mesmo/a e doutra persoa (Where are you from?, I'm from..., Are you from...? Yes, I am/No, I am not, Is he/she from...? Yes he/she is/No, he/she isn't..., Are you (Portuguese)? Yes, I'm/No, I am not)). ■ Preguntas e respostas curtas en tempo presente e pasado (Are you...?, Yes, I am/No, I'm not, Is he/she...? Yes, he/she is/No, he/she isn't, Were you...?, Yes, I was/No, I wasn't, Was he/she...? Yes, he/she was/No, he/she wasn't). ■ Expresión de posesión en primeira e terceira persoa e 		<ul style="list-style-type: none"> ■ PLEB5.17. Valorar as linguas como instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CSC

2. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

ESTÁNDARES	1º	2º	3º	%
● PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información mais importantes de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá procedentes de medios audiovisuais ou da Internet adecuados a súa idade.	x			50,00%
● PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (contos, cancións e conversas) sobre temas familiares ou do seu interese e expresados con claridade e que contén con apoio visual.	x			50,00%
● PLEB2.1. Participa en situacións reais ou simuladas de comunicación breves e elementais, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	x			50,00%
● PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás.	x			50,00%
● PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas ou dramatizacións).	x			50,00%
● PLEB2.9. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais.			x	50,00%
● PLEB3.1. Comprende frases simples escritas, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	x			50,00%
● PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo acompañado de apoio visual, acorde a súa idade procedente dos medios de comunicación adaptados a súa competencia lingüística.		x		40,00%
● PLEB4.1. Escribe frases sinxelas relacionadas con temas da súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.		x		40,00%
● PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas e avisos).			x	30,00%
● PLEB5.2. Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.			x	60,00%
● PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.			x	30,00%
● PLEB5.8. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos.			x	40,00%

MÍNIMOS ESIXIBLES**COMPRESIÓN ORAL:**

- Comprender a idea global e a información máis importante en textos orais moi breves con estruturas simples e coñecidas cun léxico de uso cotiá, con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos.
- Comprender instrucións de uso frecuente dentro da aula: open/close your book, write your name, copy, write, circle, cut, colour, be quiet, sit down/stand up, put your book in your desk, line up, come here.

EXPRESIÓN ORAL:

- Expresar peticións de uso cotiá: “Can I go to the toilet? Can you repeat? Can I drink? Can I have a pencil?”
- Formular preguntas empregadas nas ruitnas relativas aos sentimentos, a data e o tempo, así como ser quen de contestalas: “How are you today? What day is it today? How’s the weather?/What’s the weather like today?”
- Ser quen de improvisar conversas relativas aos seguintes temas: nome, idade, aniversario, lugar de residencia, partes da cidade, a familia, as mascotas, preferencias en canto cores e números, a escola, a comida, o tempo e as estacións do ano.
- Memorizar, reproducir textos orais previamente traballados (diálogos e textos expositivos), cunha mínima fluidez e pronunciación aproximada.

COMPRESIÓN ESCRITA:

- Comprender o sentido xeral e as ideas máis importantes en textos escritos sinxelos, formados de oracións simples, curtas e relacionadas cos temas traballados.
- Dado un texto, ser quen de localizar información específica e responder a preguntas de comprensión.

EXPRESIÓN ESCRITA:

- Escribir textos breves formados por oracións simples afirmativas e negativas en relación aos temas traballados.
- Recoñecer e nomear o 50% do vocabulario traballado relativo ás asignaturas do colexio, o tempo atmosférico, as cantidades ata o 100, o alfabeto, a data, actividades de tempo de lecer e os lugares da cidade.

3. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN**PROCEDIMENTOS**

Os procedementos de avaliación estarán dirixidos a acadar a maior información posible, clara e concreta sobre o proceso individual de aprendizaxe do alumnado.

Empregaranse polo tanto:

- Observación sistemática.
- Probas orais.
- Rexistro e valoración dos traballos do alumnado.
- Rúbricas e listas de control.
- Cartafol

Durante o curso usaremos un sistema de avaliación continua, consistente na corrección das tarefas diarias realizadas en cada área. Esta avaliación considerámola moi significativa e enriquecedora, xa que son os propios alumnos os que se decatan dos seus erros ao momento podendo deste xeito autocorrexirse.

Na avaliación trimestral teremos en conta os seguintes aspectos:

- Actitude do alumno e o esforzo influíndo na cualificación final, aínda que primarán o grao de consecución dos

obxectivos e competencias clave dentro de cada área.

- Aptitude individual de cada alumno. O titor ou titora valorará a aptitude despois da observación diaria e sistemática e das distintas probas aplicadas. Favorecerase o esforzo e o traballo diario de cada alumno dentro das distintas áreas e farase un reforzo positivo para aqueles alumnos que carezan de certas aptitudes nalgunhas das áreas.
- Coñecementos adquiridos en cada unha das áreas priorizando aqueles contidos relacionados cos obxectivos mínimos de cada área. Destacamos os coñecementos adquiridos a través do razoamento, abstracción, deducción, síntese e resumo pasando a un segundo plano a queles adquiridos a través da memorización.
- Procedementos de traballo. Insistiremos nunha boa organización, orde e limpeza tanto nos seus cadernos de traballo como nos libros de texto e traballos varios realizados dentro da aula (cartolina, folios, traballos grupais, uso das novas tecnoloxías, etc.) observando o grao de interese e motivación de cada alumno tanto a nivel individual como grupal.

INSTRUMENTOS

- Valoración dos traballos realizados no caderno de aula ou en calquera outro soporte.
- Probas orais e escritas de avaliación de contidos traballados.
- Observación diaria do traballo desenvolvido na aula, do comportamento, a participación e a actitude cara a lingua inglesa.

4. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS COMÚNS

O obxectivo destes principios metodolóxicos é unificar as actuacións de tódolos mestres nos diferentes cursos, dotar ao centro dunha liña común de actuación que facilite aos alumnos a xeneralización das aprendizaxes.

Fan referencia a una serie de actividades, esixencias que deben respectarse en tódolos cursos tendo en conta as características propias de cada idade.

É **obligatorio** o cumprimento destes principios metodolóxicos por parte de todo o profesorado do centro.

Con respecto as **tarefas extraescolares** haberá un criterio común por parte de todo o profesorado e que será o seguinte neste nivel:

- Que sirvan para reforzar o aprendido
- Que teñan una aplicación práctica.
- Sirvan para crear un hábito de estudio.
- Ten que ser una actividade máis da xornada do neno .O tempo adicado a realizar a actividade non debe ser maior de 30 minutos nos niveis inferiores de primaria e unha hora nos niveis superiores.
- Implicaremos ás familias na adquisición do hábito lector como fonte de lecer e de entretemento.
- Deben de programarse posibilitando que o neno teña un tempo de diversión e descanso despois da xornada escolar.
- Teñen que saber realizala por si mesmos.
- Non todas as actividades son de lapis e papel..Tarefas de procura de información, ver, preguntar, ler, ...
- As familias tamén estarán implicadas nalgúns dos temas monográficos traballados dende o centro ou dende a aula.
- Os nenos deben apuntar as tarefas na axenda do alumno que serán obxecto de corrección individual por parte do docente.

Con respecto os **cadernos**:

- Os cadernos deben ser corrixidos e supervisados.
- Este debe existir limpeza organización e orden (marxe, data, cores diferentes para enunciados, datas...)
- O caderno ten que ter continuidade, (escribir sen deixar separacións grandes ou páxinas en branco.)
- Ter en conta os cadernos á hora das avaliacións.
- Corrixir ata 4º os cadernos de un en un. En 5º e 6º corrixir en grupo, e posteriormente o titor supervisará as correccións feitas polo alumnado. A autocorrección sempre debe ser supervisada polo titor. Verbalizar en voz alta as equivocacións.

Con respecto o traballo cas **axendas** haberá que seguir unas normas comúns de emprego en tódolos niveis de E.P. A rutina a seguir é a seguinte:

- 1ª HORA: O alumnado coloca a axenda sobre o pupitre na páxina do día, de xeito que o mestre facilmente pode observar se hai algunha anotación.
- Ao longo da mañá os mestres escriben na pizarra, sempre no mesmo lugar, nun espazo adicado a esta finalidade, o que debe estar anotado ese día.
- O mestre ten que asegurarse que o alumno o anote e que garde a axenda. Trátase de crear un hábito.
- Para evitar despistes non deixaremos que a axenda se coloque dentro do pupitre ou noutro lugar. A axenda só estará sobre a mesa ou dentro da mochila.
- A axenda debe vir asinada tódolos días polo pai ou a nai, para comprobar que a viron na casa. (deberemos ser permisivos naqueles casos nos que non existe unha boa implicación familiar no traballo escolar dos nenos, e deberemos ser estrictos naqueles casos nos que intentamos acadar no alumno responsabilidade, organización...)
- cousas para anotar na axenda: deberes, datas de entrega de traballos, datas de exames, resultados de probas, citas para titorías, materiais que deben traer da casa...
- Os nenos deben apuntar as tarefas na axenda do alumno que serán obxecto de corrección individual por parte do docente.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS ESPECÍFICAS DA ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA

- **Motivación** cara a aprendizaxe no alumnado, activo e autónomo, consciente de ser o responsable da súa aprendizaxe.
- **Actividades de movemento e lúdicas**, para o cal se recurrirá a espazos abertos tales como o patio do centro e outros espazos comúns (aula de informática, etc).
- **Total Physical Response** como expresión corporal do vocabulario traballado.
- **Metodoloxía activa e contextualizada**: participación e implicación do alumnado e a adquisición e uso de coñecementos en situacións reais, serán as que xeren aprendizaxes máis transferibles e duradeiras. A interacción oral entre o alumnado será unha constante.
- **Estratexias interactivas**: permiten compartir e construír o coñecemento e dinamizar a sesión de clase mediante o intercambio verbal e colectivo de ideas.
- **Tecnoloxías da Información e a Comunicación**: acceso a recursos virtuais, empregados tanto pola docente como polo alumnado (EDI).

O Blog de inglés da web do cole e <http://chattyclass.blogspot.com/> , no que a mestra especialista recolle os recursos dispoñibles na rede e que foron previamente presentados na aula. Deste xeito o alumnado poderá acceder dentro e fóra da escola a materiais adecuados ao seu nivel de competencia lingüística.

O Aula virtual do centro.

O Páxinas web como www.abcya.com, con materiais educativos en inglés, e <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/es>, con moitos recursos para aprender o idioma.

O Acceso a material dixital ofrecido pola editorial Macmillan.

5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libro de actividades “Steps into English 4” de Macmillan.
- Blog de inglés do colexio e o da mestra especialista (chattyclass.blogspot.com), na que se recopilan recursos dixitais organizados por niveis educativos e por temática.
- Materiais interactivos creados a través de Google Drive.
- Xogos dispoñibles na páxina web do colexio.
- Exercicios e xogos on-line ofrecidos por liveworksheets, iscollective, mes-games, eslgamesplus, mundoprimaria, OUP, Macmillan, kidzclub e primarygames, entre outros.
- Gravadoras de audio (<https://online-voice-recorder.com/es/>) para o rexistro da expresión oral na lingua inglesa.
- Convertidores de texto a audio para a creación de arquivos sonoros enfocados a traballar a comprensión oral.
- Folios, libreta, cartafol, cores e lapis para a expresión escrita ou artística convencional.
- Aula virtual para a entrega de tarefas.

6. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

4º

CRITERIOS	%
Comportamento, participación e interacción na clase.	10.00%
Probas e actividades de expresión oral	40.00%
Probas e actividades de expresión escrita	50.00%

7. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Nas sesións de avaliación serán revisados os proceso de ensinanza e a práctica docente en relación coa adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos da etapa e co desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación incluírá os seguintes aspectos:

- Valoración dos resultados xerais do grupo.
- Valoración dos resultados por áreas.
- Valoración do proceso de ensinanza-aprendizaxe: medidas de atención a diversidade aplicadas, clima de traballo na aula, coordinación do equipo docente.
- Os procedementos e instrumentos de avaliación.
- Grao de desenvolvemento das competencias clave e logro de estándares de aprendizaxe.
- Metodoloxía empregada.

Todos estes aspectos quedarán recollidos nas actas de avaliación de cada trimestre.

8. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

A avaliación inicial realizarase durante a primeira semana do curso escolar. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- Analise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- Detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2021/2022 así como a súa correspondencia coa falta do desenvolvemento das correspondentes competencias clave.
- Coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación emocional co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.
- Realización de probas de avaliación inicial.

Os resultados das probas de avaliación inicial serán analizados e comunicados ao departamento de orientación para a posta en marcha de posibles apoios.

Estes resultados servirán para adaptar a programación de aula ao nivel de competencia curricular do grupo de alumnos/as.

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

(Ver o punto 12 da programación de nivel)

10. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Para a avaliación do **proceso de ensinanza e a propia práctica docente**, teranse en conta os seguintes aspectos, sendo o 1 conseguido e o 2 pouco conseguido.

	Indicadores	1	2
Al u m n o	Adecuación da programación ao contexto de centro e aula.		
	Organización e funcionamento do grupo de clase.		
	Resposta á diversidade do alumnado.		
	Consecución das finalidades sintetizadas na programación.		
	Funcionalidade da metodoloxía adoptada.		
	Emprego de recursos da aula e do centro.		
	Proposta de actividades adecuada e motivadora.		
	Eficacia dos procesos de avaliación (inicial e continua).		
	Funcionalidade dos procedementos e instrumentos de avaliación.		
Fa m ili as	Realización de reunións grupais e claridade na transmisión de información.		
	Realización de reunións individuais co conseguinte establecemento dunha relación de confianza e cooperación.		
	Claridade e eficacia na transmisión de informacións.		
D oc	Funcionalidade das reunións de coordinación.		

e nt es	Utilidade das informacións intercambiadas relevantes ao alumnado para o exercicio das funcións docentes.		
	Funcionalidade e utilidade das reunións de avaliación.		
	Prevenición, seguimento e detección de problemas e dificultades.		
	Precisión de informacións, proposta e execución de recursos e medidas para dar resposta á diversidade do alumnado.		

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

- Fomentarse a lectura grupal e individual, sempre buscando a participación do alumnado en diferentes actividades para despertar o gusto pola lectura.

Actividades previas á lectura:

- Vendo a portada, adiviñar sobre qué trata a historia que se vai presentar.
- Imaxinar qué personaxes aparecerán na historia.
- Presentación de vocabulario con flashcards.

Actividades durante a lectura:

- Ante un feito aparecido no conto, predicir qué ocorrerá a continuación (cómo reaccionará un personaxe, qué fará, qué dirá...)
- Crear efectos sonoros coa voz para sonorizar a historia.
- Repetición oral das intervencións dos personaxes, traballando a expresividade e a dramatización.
- Inferenciar el significado de vocabulario desconocido.

Actividades despois da lectura:

- Imaxinar un final diferente.
- Cambiar o título do conto.
- Escoller o personaxe favorito e argumentar o motivo desa elección.
- Facer un debuxo retratando unha das esceas da historia.
- Dramatizar o conto na aula.
- Gravación en vídeo da devandita dramatización.
- Gravar audios con intervencións dos nenos imitando a un personaxe.
- Expresar a opinión sobre o conto.
- Pictionary: crear un diccionario visual do vocabulario básico aprendido.
- Interpretar unha canción relacionada co conto, incluíndo xestos que expresen o significado das palabras ou expresións.
- Crear un spin-off, é dicir, desenvolver unha nova historia a partir do conto lido.

Fomentarse a consulta dos libros dixitais compilados no blog da mestra de inglés, recollidos na etiqueta "BOOKS". Faráselles coñecer os fondos en lingua estranxeira dispoñibles na biblioteca do centro.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Hoxe en día, estamos a vivir na era das TIC, tendo cada vez máis importancia no currículo escolar. Non só serven para apoiar o ensino e a aprendizaxe en materias do plan de estudos, senón que tamén son un tema en si mesmo. O desenvolvemento de habilidades, o coñecemento e a comprensión no uso das TIC prepárase aos alumnos para utilizar estas tecnoloxías na súa vida cotiá e o traballo. Como tal, o papel das TIC na aula baséase non só en mellorar as experiencias de aprendizaxe dos alumnos, senón tamén a acceder, compartir, analizar e presentar a información obtida a partir dunha variedade de fontes e de moitas maneiras diferentes.

Algúns dos recursos tecnolóxicos son:

- Cámara dixital e cámara de vídeo dixital
- Audiolibros
- Encerado dixital
- Blog de inglés da mestra especialista (chattyclass.blogspot.com), na que se recopilan recursos dixitais organizados por niveis educativos e por temática.
- Materiais interactivos creados a través de google drive.
- Xogos dispoñibles na páxina web do colexio.
- Exercicios e xogos on-line ofrecidos por [liveworksheets](#), [iscollective](#), [mes-games](#), [eslgamesplus](#), [mundoprimary](#), OUP, Macmillan, [kidzclub](#) e [primarygames](#), entre outros.
- Gravadoras de audio (<https://online-voice-recorder.com/es/>) para o rexistro da expresión oral na lingua inglesa.
- Convertidores de texto a audio para a creación de arquivos sonoros enfocados a traballar a comprensión oral.
- Aula virtual para a entrega de tarefas.